

Årsredovisning Region Norrbotten 2021 Bilaga måluppfyllelse

Innehåll

Mall Årsredovisning Region Norrbotten 2021 Bilaga måluppfyllelse	1
Inledning.....	3
Sammanfattande bild av måluppfyllelse.....	4
Samhälle.....	5
Medborgare	18
Verksamhet	30
Medarbetare	44
Ekonomi.....	51

Inledning

I denna bilaga till Region Norrbottens delårsrapport augusti 2021 presenteras mål och måluppfyllelse. Region Norrbotten tillämpar balanserad styrning vilket innebär att verksamheten beskrivs, planeras och följs upp utifrån fem perspektiv:

Samhälle

Medborgare

Verksamhet

Medarbetare

Ekonomi

Samma modell används på alla nivåer i regionen, på så sätt skapas en tydlig logik i styrningen från politik till verksamhet.

Regionfullmäktige har inom respektive perspektiv fastställt strategiska mål. Utifrån dessa fastställer styrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden framgångsfaktorer, indikatorer, mått och mål för måluppfyllelse.

Strategiska mål är strävansmål som tydliggör vad regionen behöver inrikta sig på för att nå visionen. De strategiska målen är fastställda av regionfullmäktige som också har lyft fram framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen. **Styrmått** är målsatta mätvärden som ska bidra till värderingen av de strategiska målen. **Den sammanfattande bedömningen av måluppfyllelsen** av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även andra faktorer påverkar. Bedömningen av styrmåtten görs med färgmarkeringar och utvecklingspilar.

Sammanfattande bild av måluppfyllelse

Tabell: Sammanfattande bild av måluppfyllelse i strategiska mål och styrmått

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Medarbetare		Ekonomi	
Strategiskt mål	Styr-mått	Strategiskt mål	Styr-mått	Strategiskt mål	Styr-mått	Strategiskt mål	Styr-mått	Strategiskt mål	Styr-mått
Ett livskraftigt län	▲	Trygg norrbottning med god livskvalitet	▲	God, nära och samordnad vård	▶	Hållbar kompetens-försörjning	▼	Långsiktig hållbar ekonomi	▲
	▲		▲		▶		▶		▲
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
	▶		▼		▶		▶		▶
				Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	▶				

Måluppföljning då styrmättet är en aktivitet:

■	Aktiviteten är slutförd
●	Aktiviteten är påbörjad
▲	Aktiviteten har inte påbörjats
◆	Mättet bedöms ej för perioden

Måluppföljning av styrmått som är nyckeltal eller liknande:

■	Målet har uppnåtts
Definition: Resultatet ska vara lika med målet eller bättre	
●	Målet har delvis uppnåtts
Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet men när inte målet	
▲	Målet har inte uppnåtts
Definition: Resultatet är som ingångsvärdet eller sämre	
◆	Mättet bedöms ej för perioden
▲	Förbättring
Definition: Resultatet är bättre än ingångsvärdet	
▶	Oförändrat
Definition: Resultatet är lika som ingångsvärdet	
▼	Försämring
Definition: Resultatet är sämre än ingångsvärdet	

Den samlade bedömningen av de strategiska målen för perioden visar att fem strategiska mål har delvis uppnåtts och strategiskt mål har inte uppnåtts.

Samhälle

Perspektivet Samhälle beskriver hur förutsättningar för Norrbottens utveckling tas till vara med befolkningens bästa i fokus. Här behövs samverkan med kommuner, myndigheter och andra aktörer för att uppnå målen.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Ett livskraftigt län (RS, RUN)		Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten (RS, RUN)
		Civilsamhället och kulturen är starkt levande (RUN)
		Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap (RUN)
		Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt (RUN)
		Infrastruktur som möter morgondagens behov (RUN)
		Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen (RS, RUN)

Sammanfattande måluppfyllelse

Ett livskraftigt län

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för året i betydelsen att planerade insatser är påbörjade men inte färdigställda. Besked om flera etableringar och investeringar i länet under 2021 bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad. Som ett exempel är arbetet med elnätsanalysen i samverkan med kommuner, myndigheter och energibolag vilket nu formaliseras och blir operativt framgent. Implementeringen av smartspecialiseringsstrategin har tagit viktiga steg under perioden. Nationella beslut om Norrbottenbanan i samband med infrastrukturpropositionen och uppdrag till Trafikverket är gynnsamma för länet. Insatser inom kulturområdet för attraktiva livsmiljöer har genomförts med gott resultat. Påverkansarbetet fortlöper enligt plan.

Ett livskraftigt län

FRAMGÅNGSFAKTOR: Attraktiva livsmiljöer finns i hela Norrbotten

Styrmått	Styre- relse/ näm- nd	K/ M	Mål 2021	Målupp- fyllelse	Utveck- ling
Antal besök på filialer och servicepunkter/antal filialer och servicepunkter som ökat	RS		Öka		↑
Antal kommuner med samarbete inom konstområdet	RUN		Bibehålla		↑
Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet	RUN		Bibehålla		→
Antal insatser för ökad kommersiell service (kopplat till regionala serviceprogram(RSP))	RUN		Öka		→
Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland	RUN		Bibehålla		→
Antal kommuner där Region Norrbotten ingår i samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor	RS		12		

Antal besök på filialer och servicepunkter

För att öka tillgängligheten till vård i glesbygd gjorde regionen under 2020 en satsning på etablering av filialer och servicepunkter på ett flertal orter. På filialer finns möjlighet till medicinsk bedömning och åtgärd. Bemanningen består av sjuksköterska/läkare och ibland också andra yrkeskategorier. Filialer är öppna minst en dag per vecka. På servicepunkter finns möjlighet till provtagning och hjälp med enklare vårdbehov. De bemannas av en sjuksköterska eller undersköterska. Servicepunkterna bedrivs antingen i en fast lokal eller som en mobil lösning och har öppet minst en gång varannan vecka. Åtta filialer och elva servicepunkter fick godkänt för ersättning. Hälsocentralerna har fått ersättning för drift i samband med att de startat verksamheten. Filialer finns i Karesuando, Vuollerim, Hakkas, Junosuando, Korpilombolo, Puoltikasvaara/Skaulo samt Pello. Filialen i Harads har ännu inte startat. Covid-19-pandemin har tagit resurser i anspråk för Björknäs hälsocen-

tral, vilket gjort det svårt att öppna en ny verksamhet. Under 2021 gjordes 3 980 besök vid länets filialer.

Servicepunkter har startat i Tarendö, Dokkas/Leipojärvi, Karungi, Laisvall, Slagnäs, Glommersträsk, Moskosel, Långträsk och Vidsel. Mobil servicepunkt finns för byar i Övertorneå och Överkalix. Under 2021 gjordes 1 026 besök vid länets servicepunkter. Servicepunkter är en ny verksamhet med en långsammare uppstart än länets filialer, där ett flertal var i drift redan innan beslut om ersättning. För att öka tillgängligheten ytterligare under 2022, så har nu ansökningsmöjligheterna öppnats igen.

Enheterna är utformade utifrån lokala förutsättningar och utgör en viktig del i utvecklingen av en god, nära och jämlik vård i Norrbotten.

Antal kommuner med samarbete inom konstområdet

Regionens konstverksamheter konstkonsulenten och Resurscentrum för konst har under året arbetat med projekt, satsningar och aktiviteter som genomförts tillsammans med nära samtliga kommuner i Norrbottens. Verksamheterna har varit stöd till ett antal kommuner vid upphandling och uppförande av offentliga verk och bistått det visionsarbete som Statens konstråd och Trafikverket driver med anledning av Norrbottenbanan. En arbetsgrupp har initierats inom ramen för ett nationellt nätverk med syfte att ta fram guider och instruktionsfilmer som ska vara ett stöd i arbetet med getalad livsmiljö och enprocentregeln.

I Plats för konst har konstkonsulenten och resurscentrum för konst arbetat med åtta kommuner där konstnärer genom skissuppdrag kommit med förslag på offentlig konstnärlig gestaltning i respektive kommun. I etapp två fördjupas samarbetet med två kommuner med framtagning av visioner för hur konsten kan implementeras i planerings- och utvecklingsarbetet i kommunerna. I samband med Luleå och Piteås 400-årsjubileum har ett flertal aktiviteter genomförts som residens, workshops och konstutställningar. Konstkollet i Älvsbyn har genomförts för nionde gången och lockade ett 30-tal konstintresserade ungdomar på sommarlovet. Det konstpedagogiska projektet Bild och Form till Norrbottens barn har genomförts med barn och unga i nio kommuner.

Resurscentrum för konst samarbetade med Luleå Lokaltrafik (LLT) i projektet Konst i farten där bussar kläddes in i konstverk av fem konstnärer från länet. I arbetet med att bygga upp ett residensnätverk i Norrbotten har sex konstnärsresidens kunnat genomföras varav ett var digitalt, i samarbete med fyra kommuner.

Antal kommuner med samarbete inom kulturmiljöområdet

Under 2021 har Norrbottens museum erbjudit en kurs riktad till plan- och bygglovshandläggare i Norrbottens kommuner. Kursen handlar om att förbättra arbetet med att hantera kulturmiljövärden i samhällsplaneringen kopplat till plan- och bygglagen. 7 av 14 kommuner har tagit del av utbildningen under 2021 och resterande kommuner kommer att ha möjlighet att delta un-

der första halvåret 2022. Utbildningen sker i samverkan med Länsstyrelsen i Norrbotten.

Den arkeologiska verksamheten bedrivs i hela länet. Under 2021 har det bland annat genomförts inventeringar inom forskningsprojektet Glaciärrarkeologi i Sápmi (GLAS) i Kiruna-fjällen samt inventeringar av forn- och kulturlämningar i Arvidsjaur. Det har även gjorts en arkeologisk utredning i Kiruna och arkeologiska förundersökningar i Älvsbyn och Pajala samt två förstudier. Dels för ett projekt om andra världskriget i norr och dels för ett projekt som syftar till att tillgängliggöra materialet från sjöregleringsundersökningarna.

Bebyggelseantikvarierna vid Norrbottens museum har löpande dialog med tjänstepersoner i länets kommuner genom rådgivningar, i remisser och vid samhällsplanering. Inom den etnologiska verksamheten har året präglats av det stora forskningsprojektet Pandemi i norr vars fokus är att dokumentera den pågående pandemin i Norrbotten. Det är ett länstäckande projekt som sker i samarbete med Luleå tekniska universitet.

Antal insatser för ökad kommersiell service

Myndigheten för skydd och beredskap (MSB) ställer skärpta miljökrav på landets drivmedelsstationer om korrosionsbeständiga rörledningar och cisterner under jord från 1 juli 2022. Därför har en kartläggning gjorts över hur situationen ser ut för länets mackar och deras eventuella behov av ekonomiskt stöd. Dialoger har förts med kommunerna och en sammanställning av underlag har gjorts under slutet av året.

Det ligger ett budgetförslag från regeringen att tillskjuta medel till mindre drivmedelsstationer för att uppfylla MSB:s miljökrav. Tillväxtverket väntas få uppdraget om fördelning av dessa medel med möjlighet till verkställande under 2022.

Andel företagsstöd som går till Norrbottens inland

Bröderna Olofssons bageri AB i Överkalix har medverkade i ett pilotprojekt som syftade till att ta fram en ny typ av företagsstöd – stöd vid rekrytering av utrikes födda. Medverkan ledde till tre anställningar av utrikes födda, där företaget under våren 2021 sökte och fick beviljat ett stöd som syftar till att stimulera en inkluderande arbetsplats och breddad rekrytering. Stödet täcker delar av merkostnader som kan uppstå för språkliga eller kulturella skillnader samt insatser som främjar inkluderingsarbete. Bröderna Olofssons bageri AB arbetar med hållbarhet på många plan och fick genom stödet möjlighet att gå på djupet med den sociala hållbarheten i företaget.

Nature Cosmetic Group of Swedish Lapland AB i Jokkmokk beviljades coronastöd för att möjliggöra en teknisk lösning för konverteringsdrivna live-sändningar. Det innebär att företaget befinner sig i Jokkmokk medan en återförsäljare på annan ort har bjudit in sina kunder till en digital träff. Då man informerar om en produkt blir den köpbar för den digitala gästen och ger en enkel konverteringslösning. Företaget har tack vare denna teknik även varit

Jokkmokks marknads officiella digitala handelsplats 2021 och stod värd för många handlare. Det stöd företaget fått under pandemin har resulterat i fler anställda och ökad omsättning.

Antal kommuner där Region Norrbotten ingår i samverkan lokalt för förbättrade levnadsvanor

Nycklarna till en förbättrad folkhälsa finns hos olika samhällsaktörer och endast tillsammans kan en positiv hälsoutveckling uppnås. Region Norrbotten bidrar till en förbättrad och mer jämlik och jämställd folkhälsa genom det handlingsprogram med 118 hälsofrämjande aktiviteter som togs fram för perioden 2018-2022. Aktiviteterna tar avstamp i den [regionala handlingsplan](#) som utarbetats tillsammans med Norrbottens Kommuner och länsstyrelsen.

Aktiviteterna tillhandahålls av Region Norrbotten, oftast tillsammans med någon annan regional aktör. Aktiviteterna samlas på www.norrbotten.se/smorgasbord. I vissa aktiviteter har alla kommuner deltagit, i andra bara några. Plattformen tillhandahåller ett samlat regionalt hälsofrämjande stöd i Norrbotten, en viktig uppgift i allmänhet och under en pandemi i synnerhet.

Den sammanfattande bedömningen är att målet har uppnåtts. Via www.norrbotten.se/smorgasbord samverkar Region Norrbotten med många olika aktörer och på många olika sätt för förbättrade levnadsvanor och livsvillkor.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Civilsamhället och kulturen är starkt levande

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kulturprojekt som knyter an till temaåret "Demokrati 100 år"	RUN		20		↑
Aktivitet: Överenskommelse med civilsamhället signeras	RUN		Överenskommelsen antas		

Antal kulturprojekt som knyter an till temaåret Demokrati 100 år

Temaåret Demokrati 100 år har syftat till att ge Norrbottens invånare ökad förståelse för demokratifrågor och bidra till folkbildning utifrån kulturområdets mångfald av uttryck och arenor. Region Norrbotten har skrivit under demokratideklarationen, infört ett särskilt stöd till kommunerna samt prioriterat kulturprojekt som bidrar till att stärka demokratin i projektbidragsgivningen. Även regionens kulturverksamheter har fokuserat på demokrati under verksamhetsåret 2021. Totalt har 113 projekt genomförts under året och tillsammans har 133 280 deltagare eller publik nåtts av de olika insatserna.

Sju av kommunerna i Norrbotten tilldelades medel för genomförande av temaåret och tillsammans har 65 aktiviteter i 36 olika projekt genomförts under året. Flera kommuner har genomfört utställningar, föreläsningar och andra informationsinsatser med demokrati som tema och några har genomfört interna utbildningar. I Överkalix har till exempel en mobil utställning tagits fram för kommunens arbetsplatser. Många kommuner har haft aktiviteter tillsammans med kulturskolan.

Inom regionens egna verksamheter har 278 aktiviteter genomförts kopplat till totalt 55 projekt som internutbildningar, publika föreläsningar, aktiviteter för barn och unga samt seminarier och utställningar. Till exempel har Regionbiblioteket lyft Barnrättskonventionen i samverkan med Länsstyrelsen och civilsamhället. Överlag finns flera exempel på samverkan mellan olika aktörer i länet. Totalt har 12 projekt beviljats projektstöd med koppling till temaåret under 2021. Dessa har ännu inte slutredovisats.

Överenskommelse med civilsamhället signeras

Den 19 maj 2021 arrangerades Samforum, som är en samverkanskonferens mellan civilsamhället och offentlig sektor i Norrbotten. Ett starkt civilsamhälle i Norrbotten bidrar dels till att skapa innovativa lösningar för våra samhällsutmaningar, dels till att möjliggöra hållbar tillväxt och ett rikt kultur- och fritidsliv. Konferensen genomfördes digitalt där inbjudna gäster och konferensdeltagarna, med utgångspunkt i överenskommelsen, diskuterade civilsamhällets status och betydelse. Under konferensen genomfördes en digital signeringsceremoni där Regional överenskommelse om samverkan undertecknades av Lotta Finstorp, landshövding, Ylva Löwenborg, ordförande i Samforma samt Linda Frohm (M), regionråd. Samforma arbetar för att främja den idéburna sektorn i Norrbotten och Västerbotten.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Starka hållbara innovationsmiljöer och entreprenörskap**

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal företagsbesök	RUN		150		➔
Aktivitet: Ta fram ett klusterprogram	RUN		Utkast		

Antal företagsbesök

Företagsbesöken har fortsatt varit digitala och erfarenhetsutbyten har genomförts med det nybildade Gällivare näringsliv och även med Boden business Park kring spelindustrin. För att utbyta kunskaper kring innovationer och innovationsstöd har en utökad samverkan skett med Arctic business incubator (ABI). Digitala möten har möjliggjort en ökad tillgänglighet för möten med företagen men ett ökat behov av fysiska möten förutspås när pandemin avtar.

Ta fram ett klusterprogram

Arbetet med att ta fram ett klusterprogram fortgår. En kartläggning har gjorts av fyra branscher som återfinns i Smart specialiseringsstrategin (S3) Syftet med den är att lära mer om hur samspelet fungerar mellan klustrets olika aktörer och synliggöra de hinder som finns för företagens utveckling.

Den största och tydligaste utmaningen för gruvbranschen är hur tillståndsprocesserna fungerar. En annan övergripande observation är att Georange fyller en viktig funktion. Georange strävar efter att olika åsikter ska bli hörda, både de som förespråkar ökad gruvdrift och de som anser att det inte bör öppnas några nya gruvor.

Kartläggningen av rymdklustret visar att branschens behov uttrycks på en alltför övergripande nivå. Rymdklustret är dock under uppbyggnad som har hindrats något av den pågående pandemin. Kartläggningen av kompositklustret visar att det finnas upparbetade kontakter som kan utvecklas. En del av de intervjuade företagen ser utbildning som ett sätt att långsiktigt stärka kunskapen om vad kompositmaterial kan användas till. Tekniken finns för tillverkning i små volymer och råvaran, skogen, finns tillgänglig men utmaningarna utgörs i stor utsträckning utgörs av volymer och pris. Idag kan kompositmaterial tillverkas med mer miljövänlig råvara men i små serier till en hög kostnad.

Fordonstestbranschen - Testbranschen i Norrbotten är ett väletablerat kluster med tydlig regional prägel. De organisationer som testföretagen bedömer viktiga har sin verksamhet i testkommunerna eller i Norrbotten. Klustret tycks överskådligt, transparent och företagen känner väl till varandra och andra organisationer som är viktiga för klustret. Kartläggningen av besöksnäringen visar att Swedish Lapland Visitors Board är en viktig och central aktör som kontaktyta mellan den internationella marknaden och besöksnäringföretagen.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Naturens resurser nyttjas på ett hållbart sätt

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagning strukturbild	RUN		Arbetet är påbörjat		
Aktivitet: Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin	RUN		Regionen deltar i mat 2.0		
Aktivitet: Dela i framtagning av handlingsplan för skogsprogrammet	RUN		Handlingsplan framtagen och antagen		

Framtagning Strukturbild Norrbotten

Behovet av regional utvecklingsplanering är tydligt inom mellankommunala och regionala frågor som infrastruktur, transporter och kollektivtrafik. Det kommer att finnas stora behov av regional samordning inom fysisk planering på grund av omställningen till ett hållbart samhälle, klimatanpassning och kommande stora etableringar och samhällsomvandlingar i länet. Det finns även behov av samordning och samverkan inom folkhälsa och attraktiva livsmiljöer genom politiken för gestaltad livsmiljö.

Regionen samverkar med Norrbottens Kommuner, Länsstyrelsen, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och Trafikverket inom en plattform som har fått namnet Samplanering Norrbotten. Den pågående omställningen inom organisationen samt pandemin har påverkat och försenat genomförandet av uppdraget att ta fram Strukturbild för Norrbotten. Pandemin har inneburit en begränsad möjlighet att mötas, men även att resurser inte har funnits tillgängliga i den mån som planerats både inom Region Norrbotten och hos våra samverkanspartner. Samplaneringsgruppen möts digitalt ca 1 gång i månaden och stämmer av arbetet som pågår inom Strukturbildsarbetet. Längre fram i arbetet kommer planeringsunderlag att presenteras i kartform över prioriterade mellankommunala och regionala planeringsfrågor som har betydelse för hållbar regional utveckling.

Arbetet inom framtagandet av Strukturbild Norrbotten sker inom några tematiska områden; Hälsöfrämjande samhällsplanering, Elförsörjning och regional transportplanering.

Hälsöfrämjande samhällsplanering

Inom temat hälsöfrämjande samhällsplanering har arbetsgruppen för det regionala nätverket för hälsöfrämjande samhällsplanering genomfört arbetsmöten samt hållit fyra digitala nätverksträffar. Kommunala och regionala folkhälsostrateger och samhällsplanerare samt Länsstyrelsen och Luleå Tekniska Universitet deltar vid träffarna. Nätverkets arbetssätt att överbygga avstånd mellan sakområdena folkhälsa och fysisk planering på regional och kommunal nivå väcker intresse från andra regioner. Under året har en processledar- och kunskapsstöd upphandlats som ska stödja aktiviteterna under hela 2022. Inom nätverket kommer kartmaterial tas fram som underlag till perspektivet folkhälsa i Strukturbild för Norrbotten.

Hållbara transporter

Inom temat hållbara transporter har hållbarhetsanalyser av nuvarande Läns-transportplan och nuvarande Trafikförsörjningsprogrammet tagits fram med rekommendationer på fortsatt arbete samt kartor. Det finns behov av att tydliggöra vad som menas med hållbarhet generellt och social hållbarhet i synnerhet. Ett metodstöd för samtal om social hållbarhet har därför tagits fram som ska implementeras i Region Norrbottens löpande dialoger med kommunala och regionala samhällsplanerare.

Regional elnätsanalys

Under 2021 tog Region Norrbotten fram en andra rapport inom projektet Regional elnätsanalys. Syftet var att beskriva elnätskapaciteten i länets 14 kommuner utifrån ett regionnätsperspektiv. Samtliga kommuner, Energikontoret, Länsstyrelsen, Vattenfall, Svenska Kraftnät samt ett antal lokala elnätsägare deltog i dialoger. Resultatet presenterades som en rapport, digitala seminarier och med kartor. Projektet har fått uppmärksamhet via nyhets- och debattartiklar i lokala och nationella medier.

Arbetet med regionala elnätsanalyser resulterade i att regionala utvecklingsnämnden i september 2021 beslutade att Region Norrbotten bör arbeta vidare inom tre strategiska områden i det regionala utvecklingsarbetet; att öka samverkan mellan region, kommuner och elnätsbolag, att verka för att förkorta ledtider för utbyggnad av elnäten och att verka för att planering och utbyggnad av elnäten blir mer proaktiv.

Energikontor Norr fick i uppdrag att ta fram en kartläggning av framtida energi/effekt behov i Norrbotten genom fortsatta dialoger med näringslivet och kommunerna. Det förväntas leda till en uppfattning om när i tid energibehoven uppstår, variationer av effektbehov och hur de tänker kring elförsörjningen. Detta material kan sedan användas som underlag till exempelvis prognoser som kan ligga till grund för tillståndsprocesser, kartläggning av pågående och framtida planer för mer förnybar energi i regionen, analyser av framtida energisystem samt stöttning av näringslivet i regionen för att möjliggöra att mer affärer och arbetstillfällen stannar i regionen. Uppdraget ska redovisas i februari 2022.

Delta i genomförandet av livsmedelsstrategin

Region Norrbotten medfinansierar och deltar aktivt i revideringen av Norrbottens livsmedelsstrategi Nära Mat. Deltagandet sker dels genom medverkan i tematiska seminarier samt representation i styrgruppen för projektet. Region Norrbottens Folkhälsocentrum är en aktiv part i arbetet med genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategis vision ”Mer Norrbottnisk mat på tallrikarna”, där insatser och aktiviteter i linje med visionen genomförs och kommuniceras i samverkan med andra lokala och regionala aktörer.

För att främja livsmedelsförädlade företag har Region Norrbotten utformat ett särskilt företagsstöd, vilket initierats med bakgrund av genomförandet av Norrbottens livsmedelsstrategi. Andelen stöd som går till livsmedelsförädlade företag har sedan lanseringen av stödet ökat, vilket pekar på en god genomslagskraft och önskade effekter av stödet.

Delta i framtagningen av handlingsplan för skogsprogrammet

Region Norrbotten deltar i arbetet med det regionala skogsprogrammet genom medverkan i programråd, styrgrupp och arbetsgrupp. Under året har handlingsplanen för skogsprogrammet fastställts.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Infrastruktur som möter morgondagens behov

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå	RUN		Säkerställa process i arbetet		↑
Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit/s	RUN		85 %		→

Norrbotniabanan byggs i dess hela sträckning Umeå-Luleå

Sommaren 2021 gav regeringen Trafikverket i uppdrag att påbörja planläggningsarbetet för sträckan Skellefteå-Luleå. I och med detta har Trafikverket tagit vid det arbete som Norrbotnibanegruppen har påbörjat av Norrbotniabanans infart till Luleå C.

Med anledning av de stora industriinvesteringarna i Norrbotten och Västerbotten har regeringen därefter gett i uppdrag åt Trafikverket att utreda förutsättningarna för att tidigarelägga redan beslutade infrastrukturinvesteringar.

Vart fjärde år lämnar Trafikverket förslag på nationell transportplan och 30 november 2021 presenterades planen för 2022-2033. Samtidigt presenterades regeringsuppdraget gällande tidigareläggande av infrastruktursatsningar. Gällande Norrbotniabanan så är förslagen:

	Umeå-Dåva	Dåva-Skellefteå	Skellefteå-Luleå
Förslag Nationell transportplan 2022-2033	Klar 2024	Byggstart 2025-2027 Klar efter 2033	Byggstart innan 2033
Förslag tidigareläggande av infrastruktursatsningar		Tidigareläggning 1-2 år Klar innan 2033.	Nämns inte
Förslag EU TEN-T	Klar innan 2030	Klar innan 2030	Klar innan 2030

Sommaren 2021 kom även EU:s formella beslut om att förlänga stomnät-korridoren Skandinavien–Medelhavet där bland annat Norrbotniabanan ingår. Tidigare slutade korridoren i Stockholm. Nu är den förlängd och inkluderar Malmbanan till Narvik samt Haparandabanan och vidare till Uleåborg. Förlängningen innebär ökade möjligheter till medfinansiering från EU för

järnvägsbyggen i Sverige. I december 2021 presenterade EU kommissionen sitt förslag på EUs prioriterade infrastruktursatsningar (TEN-T) där Norrbotten niabanan fortsatt som en av stomnätet ska vara färdigbyggt till 2030.

Region Norrbotten driver påverkansarbetet för Norrbotten niabanan framförallt genom Norrbotten niabangruppens arbete som en intresseorganisation, Norrbotten niabanan AB som en juridisk part samt Botniska korridoren som ett storregionalt samarbete för utvecklad infrastruktur i norra Sverige.

Andel invånare som tackat ja till bredbandserbjudande om 100 Mbit per sekund

Post- och telestyrelsens (PTS) årliga kartläggning av tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s redovisades i mars. I Norrbotten har nu över 80 procent av hushållen tillgång till snabbt bredband. En liten ökning jämfört med 2020. Kartläggningen visar på stora skillnader inom länet och att ingen enskild kommun når upp till målet. Luleå ligger bäst till med 88 procent tillgång, och Övertorneå sämst till med bara 55 procent.

Pandemin har visat på behovet att kunna arbeta hemifrån, ha distansundervisning, digital kontakt med vården eller bara umgås med nära och kära på distans. För det krävs bredband. Tillgång till snabbt och stabilt bredband är i själva verket nödvändigt för att hela Norrbotten ska vara en attraktiv plats att bo på och verka från. Men fortfarande är det långt ifrån en självklarhet för många i länet.

Det nya statliga stödet för bredbandsutbyggnad 2021 var på 1,6 miljarder för hela landet. Enligt PTS hade enbart Norrbotten behövt en miljard kronor i stöd för att nå målet för 2025. Det behövs mer statliga pengar till detta då marknadskrafterna inte sköter utbyggnaden i glesbygd. Många kommuner saknar också medel. PTS-stödet har blivit kraftigt övertecknat, ca 4,5 gånger det tillgängliga beloppet som är på knappt 500 miljoner för Norrland.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Beslut på nationell och EU nivå ska vara gynnsamma för länet och organisationen

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	RS		Handlingsplaner upprättas och progress fastställs		
Aktivitet: Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor	RUN		Handlingsplaner upprättas och progress fastställs		

Framtagande och uppföljning av handlingsprogram för påverkansfrågor inom ramen för främja länets tillväxtvillkor

Handlingsplaner är upprättade för tre av de totalt åtta påverkansfrågor för att främja tillväxt och investeringar i Norrbotten. Framtagandet av handlingsplaner har under våren pausats efter att den politiska ambitionen varit att minska antalet påverkansfrågor. Under året har det tagits fram en prioriteringsmodell för att identifiera vilka strategiska frågor som är bäst lämpade att driva som påverkansfrågor.

Region Norrbotten startade under året en podcast under namnet *Let's talk* för att sprida kunskap om länets förutsättningar. Tanken är att arrangera samtal om Norrbottens framtid som Sveriges mest välkomnande län och att vara både inspirerande, tankeväckande och utbildande. I juni 2021 producerades det tionde avsnittet som lyfte temat: [Hur ser Norrbottens unga på framtiden?](#)

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, OECD:s rapport om gruvnäringen, Mining Regions and Cities Case of Västerbotten and Norrbotten, presenterades vid ett seminarium den 27 januari. Utredningen tar i sina slutsatser bland annat upp vikten av effektivare och mer förutsägbara tillståndsprocesser.

Region Norrbotten tar med jämna mellan rum positioner i aktuella påverkansfrågor genom *Europaforum norra Sverige (EFNS)*. Under 2021 har EFNS antagit tolv positioner angående:

- [EU:s reviderade arktiska politik 2021 \(2021-11-12\)](#)
- [Normer för koldioxidutsläpp för nya personbilar och för nya lätta nyttofordon \(2021-10-05\)](#)
- [Grön industriomställning i EU:s regioner \(2021-06-03\)](#)
- [EU:s tillväxtskapande insatser på små arbetsmarknader \(2021-06-03\)](#)
- [Ett nationellt regionalfondsprogram som gynnar hela Sverige \(2021-05-10\)](#)
- [Förordningen om unionens riktlinjer för utvecklingen av det transeuropeiska transportnätet, TEN-T \(2021-05-04\)](#)
- [Strategin för biologisk mångfald med bindande mål för återställande av natur \(2021-03-31\)](#)
- [Europeiska Socialfonden plus, ESF+ \(2021-02-16\)](#)
- [Direktivet om förnybar energi, RED II \(2021-02-09\)](#)
- [Förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk, LULUCF \(2021-02-05\)](#)
- [Direktivet om systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgas, EU ETS \(2021-02-05\)](#)

- [Regeringens utkast till Partnerskapsöverenskommelsen för 2021-2027 \(2021-01-29\)](#)

Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) är ett nätverk för regioner i norra Sverige, Finland och Norge. Syftet med nätverket är att bedriva påverkansarbete på Brysselarenan. Nätverket har under året arbetat med en rad viktiga frågor för regionen, exempelvis att ge en nyanserad bild av vikten av ett aktivt skogsbruk och hållbar utveckling i Arktis samt att visa på den roll som de glesbefolkade områdena i norr har för den gröna omställningen. Under 2021 har NSPA antagit en gemensam position:

- [Position NSPA views on the EUs new Climate Package](#)

Assembly of European Regions (AER) är ett nätverk för regioner i Europa. Syftet är i första hand att sprida information och utbyta erfarenheter. Nätverket innebär också en möjlighet att driva intressen gemensamt. Den 28 oktober 2021 höll AER sitt årsmöte General Assembly i Strasbourg i Frankrike. Mötet var det första hybridmötet sen covid-19 på plats deltog ca 25 personer. General Assemblyn valde Kenneth Backgård (Regionstyrelsens ordförande) till AERs vice ordförande för ytterligare 2 år.

Conference of Maritime and Peripheral Regions (CPMR) antog i samband med generalförsamlingen den 14 oktober en gemensam deklARATION som riktade sig till Europarådet. Region Norrbottens inspel om småskaligt fiske och synen på nollutsläpp från bilar inkluderades i den gemensamma positionen.

Medborgare

Perspektivet Medborgare beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter för att kvinnor och män, flickor och pojkar som medborgare får sina behov tillgodosedda och som leder till det bästa livet och den bästa hälsan.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Trygg norrbottning med god livskvalitet (RS, RUN, PN)		En god vård med hög tillgänglighet (RS)
		Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder (RS)
		Kommunikationer till, från och inom länet (RUN)
		Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets (RUN)
		Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling (RS, RUN)
		Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande (RUN)
		Stärka nationella minoriteternas och urfolks språk genom språkrevitalisering (RUN)
		Förtroende för och kunskap om verksamheten (PN)

Sammanfattande måluppfyllelse

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden. Utfallet för tredje tertialen 2021 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av coronapandemins omfattande påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Andelen patienter som får kontakt med primärvården samma dag som kontakt söktes når inte målet. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården har ökat något. I Nationella patientenkäten mäts om patienter upplever att väntetider till besök/ behandling är rimliga och om patienten upplever tillräcklig tillgång till den vård de behöver. Norrbotten når inte riktigt upp till samma nivå som riksgenomsnittet, men andelen positiva svar har ökat jämfört med 2019.

Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation har minskat under 2021. Målen för Norrbottens hälsosamtal nås inte under året. Förutsättningarna för hälsocentralerna att kunna genomföra hälsosamtal har varit olika under pandemin, sex regiondrivna hälsocentraler har nått målet om minst 30 procent genomförda hälsosamtal. Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning mäts

för första gången i år och var 23 procent bland kvinnor och 29 procent bland män.

Inom området regional utveckling är pågående ett viktigt arbete med att ta fram en trafikplan för att optimera trafiken i länet är viktigt. Restriktionerna till följd av pandemin påverkar tillgången till fysiskt kulturutbud. Samtidigt fortsätter pandemin skapa incitament för utökade digitala kulturutbud. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbiblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet som genomförs har ett positivt utfall.

Trygg norrbottning med god livskvalitet

FRAMGÅNGSFAKTOR: En god vård med hög tillgänglighet

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal slutförda triage totalt i länet på Digitalen ¹	RS		35 000 (Dubblering jmf 2020)		↑
Antal unika besökare totalt i länet på Digitalen ²	RS		Dubblering jmf 2020		↑
Andel patienter som får kontakt med hälsocentralen via telefon samma dag ^[2]	RS		100 %		↓
Andel medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom 3 dagar ^[1]	RS		100 %		→
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 90 dagar eller kortare till första besök i specialiserad vård	RS		100 % i dec		↓

¹ Förbättrad beskrivning av måttet jmf med RS-plan. Tidigare beskrivning: ”Antal ärenden i Digitalen som slutförs med chatlistade hos.....)”

² Förbättrad beskrivning av måttet jmf med RS-plan. Tidigare beskrivning: ”Andel listade hos regiondrivna HC som fått hjälp via digital ingång (Digitalen)”

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatri, alla vårdgivarkategorier	RS		100 % i dec		*Måttets utformning har ändrats 2021 och kan inte jämföras
Andel av patienter som står på väntelista, som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad behandling/utredning inom barn- och ungdomspsykiatri	RS		100 % i dec		*Måttets utformning har ändrats 2021 och kan inte jämföras
Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS	K	72 %		
Andelen barn och unga som blir färdigbehandlade på ett besök av folktandvården	RS	M	72 %		
Andel återbesök till läkare inom medicinskt måldatum	RS		92 %		
Patienten upplever att väntetider till besök/ behandling är rimliga	RS		I nivå med riket		
Patienten upplever tillräcklig tillgång till den vård de behöver	RS		I nivå med riket		

Tillgänglig vård

Vårdens tillgänglighet följs upp i relation till vårdgarantins mål för väntetider till kontakt och åtgärd, samt utifrån Region Norrbottens egna mål för tillgänglighet. Målnivån för tillgänglighetsmåttin inom primärvård och specialiserad vård är 100 procent, vilket inte nås under året.

Primärvård: Telefontillgänglighet mäts som andelen medborgare som fått kontakt med primärvården samma dag som kontakt har sökts. Under 2021 uppgick andelen till 81 procent, vilket är fyra procentenheter lägre än inångsvärdet på 87 procent under 2019.

Andelen patienter som fått en medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvård inom tre dagar uppgick till 92 procent bland kvinnor och 91 procent bland män, vilket är i nivå med ingångsvärdena.

Specialiserad vård: Andel patienter som står på väntelista och väntat 90 dagar eller kortare på ett första besök till läkare i specialiserad vård, är ett mått vars utformning har ändrats från och med 2021 i enlighet med nationellt beslutade förändringar. Andelen uppgick till 42 procent bland kvinnor och 45 procent bland män, vilket är betydligt lägre än ingångsvärdena på 58 procent respektive 64 procent.

Barn- och ungdomspsykiatri: Andel patienter som står på väntelista och som har väntat 30 dagar eller kortare på en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatri, var 65 procent bland kvinnor och 54 procent bland män. Motsvarande andel patienter som väntat 30 dagar eller kortare på fördjupad utredning eller behandling var 26 procent bland kvinnor och 20 procent bland män. Jämförelse med tidigare år kan inte göras då måttets utformning ändrats från och med 2021 i enlighet med nationellt beslutade förändringar.

*Gemensamt för primärvård och specialiserad vård:-*Andel återbesök till läkare inom medicinskt måldatum var 70 procent vilket är 20 procentenheter under ingångsvärdet från 2019.

Folktandvården har som mål att 72 procent av patienterna inom den avgiftsfria tandvården ska färdigbehandlas direkt vid undersökning ("F-ett-B" som står för Färdig på ett besök)). Vid årets slut uppgick andelen till 70 procent. En positiv trend noteras sedan måttet infördes under 2020 med en stadig ökning av F-ett-B. En liten skillnad ses mellan könen. Coronapandemin har en betydande inverkan på folktandvårdens verksamheter och målet har därför inte kunnat uppnås fullt ut under året.

I Nationella patientenkäten, NPE, mäts om patienter upplever att väntetider till besök/behandling är rimliga och om patienten upplever tillräcklig tillgång till den vård de behöver. Norrbotten når inte riktigt upp till samma nivå som riksgenomsnittet, men andelen positiva svar har ökat jämfört med 2019. Väntetider till sjukhus upplever 49 procent av norrbottniska patienterna som rimliga jämfört med 55 procent i riket. Väntetider till hälsocentraler anser 68 procent är rimliga, att jämföra med rikets 70 procent. När det gäller tillgång till den vård man behöver svarar 85 procent positivt i Norrbotten. Motsvarande siffra i hela landet är 88 procent.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd hälsa genom främjande och förebyggande åtgärder

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation	RS		Öka	▲	↓
Andel patienter 18 och äldre som besökt primärvården och som fått enkla/rådgivande/kvalificerat rådgivande samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor, procentuell förändring jmf förgående period. ³	RS		Öka	▲	↓
Andel som deltagit vid hälsosamtal i primärvård av, 40-, 50-, 60-åringar i befolkningen	RS		35 %	▲	↓
Antal/andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning	RS		Öka	◊	

Våld i nära relation

Under 2021 registrerades det att 6 923 kvinnor fick frågan om våld. Motsvarande siffra för männen var 3 482. Totalt registrerades att 10 405 patienter fått frågan om våldsutsatthet. Jämfört med 2019 är det en minskning. Under 2019 registrerades att 8 520 kvinnor och 4 458 män, totalt 12 978, fått frågan om våld. År 2019 registrerades flest antal ställda frågor om våld sett till perioden 2014-2021.

Norrbottens hälsosamtal

För att öka kännedomen om Norrbottens hälsosamtal fick alla som fyllde 40, 50 och 60 år i Norrbotten ett vykort i början av året med information om att de var välkomna på ett hälsosamtal på den hälsocentral de är listade på. Ytterligare insatser för att öka kännedomen om hälsosamtalen har ej kunnat genomföras på grund av rådande pandemi.

Förutsättningarna för hälsocentralerna att kunna genomföra hälsosamtal har varit olika under pandemin. Totalt har 1 119 hälsosamtal (procent) genom-

³ Förbättrad beskrivning av måttet jmf med RS-plan. Tidigare beskrivning: "Andel patienter 18 år och äldre med identifierad risk, som fått rådgivande/kvalificerat rådgivande samtal"

förts under 2021. Målet i regionen för 2021 var minst 30 procent genomförda hälsosamtal i aktuella åldersgrupper. Under 2021 har totalt 13 procent deltagit i ett hälsosamtal jämfört med 15 procent 2020, 18 procent 2019 och 12 procent 2018. Några hälsocentraler har trots pandemi nått målet om 30 procent genomförda hälsosamtal; Mjölkkuddens hälsocentral (48 procent), Arjeplogs hälsocentral (48 procent), Gällivare hälsocentral (44 procent), Pajala hälsocentral (45 procent), Piteå hälsocentral (45 procent), Cederkliniken (45 procent), Arvidsjaur's hälsocentral (35 procent), Vårdcentralen Norra hamn (30 procent). 13 hälsocentraler har genomfört ett mindre antal hälsosamtal medan åtta hälsocentraler inte alls genomfört hälsosamtal under 2021.

Möjligheten att genomföra digitala hälsosamtal har underlättats så att Norrbottens hälsosamtal kunnat erbjudas i viss utsträckning under pandemin. Sju hälsocentraler har under 2021 genomfört hälsosamtal digitalt, totalt 104 samtal. Den digitala möjligheten ger också mer jämlika förutsättningar för norrbottningen att kunna ta del av erbjudandet oavsett var i länet hen befinner sig.

Antalet personer i de tre åldersgrupperna var i år totalt 8 847 personer, varav 4 289 kvinnor och 4 558 män. Av dessa har totalt 27 procent fått en inbjudan. Kvinnor och män har bjudits in i samma utsträckning. Spridningen i andel inbjudna är som tidigare stor mellan hälsocentralerna.

Av andelen inbjudna totalt i alla åldersgrupper har 47 procent deltagit i ett hälsosamtal. Totalt av de inbjudna har 37 procent kvinnor och 29 procent män tackat nej. Totalt har färre andel tackat nej i år än tidigare år. 40-åringarna har i något större utsträckning tackat nej än övriga åldersgrupper

Primärvårdens stöd till patienter med ohälsosamma levnadsvanor

Ett nytt mått för 2021 är andel patienter 18 år och äldre, som besökt primärvården och fått rådgivande eller kvalificerat samtal på grund av ohälsosamma levnadsvanor. Under andra tertialen hade 15 procent av kvinnorna och 17 procent av männen fått rådgivande samtal. Målet är att andelen ska öka. I en nationell jämförelse ligger Region Norrbotten sedan tidigare i topp när det gäller att genomföra någon form av rådgivning till personer med ohälsosamma levnadsvanor. Levnadsvaneområdet omfattar matvanor, fysisk aktivitet, alkohol och tobak.

Strukturerad suicidbedömning

Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning var 23 procent bland kvinnor och 29 procent bland män. Detta är ett nytt mått och målet är att andelen ska öka.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kommunikationer till, från och inom länet

Styrmått	Styrelse/nämnd	K / M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Följa RKM:s arbete med att etablera persontrafik på Haparandabanan	RUN		Följa resandeutvecklingen	●	➔
Aktivitet: Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten	RUN		Beslut om inriktning för ny organisering finns	●	
Kollektivtrafikens marknadsandelar	RUN		Inte minska	●	➔

Kommunikationer till, från och inom länet

Persontrafiken på Haparandabanan startade 1 april 2021. På grund av den pågående pandemin genomfördes invigningen genom en digital livesändning. Till att börja med kommer sträckan Haparanda – Kalix – Boden – Sunderbyn – Luleå att trafikeras med tre dubbelturer.

Efter en lyckosam premiär har resande varit lite trevande med ett 10-tal resande per avgång. Under sommarmånaderna har resande ökat betydligt och vissa avgångar har det fördubblats. Det är stor variation av resande på de olika avgångarna. Som jämförelse kan nämnas att totalt har antalet resande på Norrtågs linjer sjunkit med ca 50 procent jämfört med 2019, även på de etablerade linjerna, på grund av den pågående pandemin. Samtidigt har det varit omfattande infrastrukturproblem på angränsande tågtrafik, framförallt på Malmbanan, vilket ger sämre möjligheter till anslutande tågresor. Operatören Vy, i samverkan med regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM), fortsätter att arbeta med kommunikations- och påverkansaktiviteter för att öka resandet och etablera trafiken.

Under året har finska regeringen beslutat att elektrificera järnvägen mellan Laurila och Torneå. Arbetet kommer att vara färdigställt i slutet av 2024. Detta möjliggör smidiga persontrafiktransporter mellan Norrbotten och hela Finland.

Genomföra översyn av organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten

Frågan om en ny organisation av regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) är vilande efter att regionen och kommunerna enats om att arbeta vidare med den befintliga organisationsformen och utveckla ledning och styrning av förbundet.

Det satta målet att det ska finnas beslut om inriktning för ny organisation blir svårt att uppnå men utvecklingsarbetet med att förtydliga roller och ansvar

samt besluts- och budgetprocess är viktiga steg på vägen. En politisk styrgrupp med tre representanter från regionen respektive Norrbottens Kommuner har tillsatts och har möts löpande under året.

Kollektivtrafikens marknadsandelar

Marknadsandelen för Länstrafiken Norrbotten var år 2021 sju procent, alltså en minskning mot föregående år. Målet är alltså inte uppnått (pga att pandemin medfört minskat kollektivtrafikresande).

Under året har regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) startat ett projekt (ÅkerBär) som syftar till att ta fram en ny trafikarta för länet. Regionen och kommunerna finns representerade i projektets referensgrupp tillsammans med Länstrafiken Norrbotten. Förhoppningen är att genom samverkan i projektet och samordning av olika trafikslag nå bättre kundnöjdhet och få fler som reser kollektivt, samtidigt som befintliga resurser nyttjas på ett effektivt sätt. Projektet kommer att utgöra ett viktigt underlag för Norrbottens framtida kollektivtrafiksystem.

Den regionala kollektivtrafikmyndigheten ska vid behov ta fram och besluta om ett trafikförsörjningsprogram som ska ange Norrbottens intention med kollektivtrafiken i länet. Programmet ska innehålla inriktning och mål för länets kollektivtrafik. Nuvarande program beslutades år 2018, men då det nu finns behov av att anpassa innehållet till aktuella omvärldshändelser och ekonomiska förutsättningar har ett revideringsarbete påbörjats där Region Norrbotten deltar.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgång till fysiskt och digitalt kulturutbud med bredd och spets

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal projekt inom regionala kulturverksamheter som utvecklar digital tillgänglighet	RUN		Öka		
Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet	RUN		6		

Antal projekt inom regionala kulturverksamheter som utvecklar digital tillgänglighet

Med anledning av coronapandemin har verksamheterna i stor omfattning integrerat digitala arbetssätt i det löpande arbetet och skapat digitalt utbud och digitala interaktioner med målgrupper som publik och besökare. Regionbibliotek Norrbotten har till exempel genomfört ett stort antal insatser och projekt inom området.

Regionbiblioteket har haft en samordnande roll i arbetet med att stödja folkbibliotekens utveckling av bokbussarna för utökad invånarservice, som servicepunkt och kommunalt nav för digital kompetens genom projektet Digiby, Digitala tjänster i byar. Regionbiblioteket har även arbetat med att utöka det digitala biblioteksutbudet med en filmtjänst och med e-bokstjänsten Bibblix som innehåller e-böcker för barn.

Utvecklingen av Polarbibblo har fortsatt och webbplatsen är en del av ett nationellt utbud och en kulturell infrastruktur för biblioteksområdet. Med webbresursen Norrbottensförfattare har Regionbiblioteket producerat och kommunicerat författarporträtt i syfte att synliggöra norrbottnisk litteratur och författarskap. På Bibblo.se och i sociala medier har lästips och bibliotekens digitala litteraturtjänster kommunicerats.

Regionbiblioteket har under året ingått i Kungliga bibliotekets referensgrupp för utvecklingen av appen Bläddra. Appen innehåller e-böcker på romanchib och de samiska språken och utgör en viktig del i folkbibliotekens digitala och fritt tillgängliga utbud. I samarbete med de regionala biblioteksverksamheterna i norrlänen samt med Tjällegohte - Författarcentrum Sápmi har ett digitalt utbildningspaket samproducerats om samisk kultur, litteratur och språk. Under året har den regionala arbetsgruppen planerat och genomfört aktiviteter på olika teman på Forumet Ung i Norrbotten. Forumet finns på goodreads.com som är en digital plats för läsintresserade ungdomar där de kan dela läsoplevelser och föra samtal om litteratur och läsning.

Antal insatser som utvecklar och stärker arrangörsledet

Coronapandemin har starkt påverkat möjligheterna för arrangörsledet att genomföra fysiska evenemang och arrangemang som antingen ställts in, pausats eller genomförts i andra former. För de ideellt arrangerande föreningarna har situationen under 2021 varit mycket svår. Arrangemang som till viss del kunnat genomföras har varit dans- och arrangörsveckan Jokkmokk i rörelse och projektet KulturCrew som ska ge barn och unga mer inflytande när det gäller kulturarrangemang. Vid årsskiftet avslutades projektet Arrangörer i Norr som under året startat en förening för vidare utveckling av kulturarrangörer och som bland annat erbjuder kompetensutveckling och långsiktiga nätverk.

Ytterligare två arrangörsfrämjande projekt har startat under året med bland annat projektbidrag från Region Norrbotten. Det är Turnera digitalt där Riksteatern Norrbotten och Folkets Hus och Parker genom lokala föreningar ska utveckla och stärka samarrangemang och öka tillgänglighörandet av digitalt regionalproducerad scenkonst. Även projektet Hybridscen pop – Norrbotten där Kulturcentrum Ebeneser och BD-Pop ingår och som med ett koncept av agilt konverterbara och smittsäkra evenemang för en begränsad publik inom ramen för förbud och restriktioner, samtidigt erbjuder evenemang i det digitala rummet. Riksteaterföreningar i Norrbotten har delvis

kunnat arbeta med insatser som stärker arrangörsledet tack vare det extra covid-19-stödet som verksamheten tilldelats från Statens kulturråd samt Region Norrbottens särskilda Expresstöd. Det har bland annat möjliggjort digitala satsningar, utveckling av marknadsföringsstrategier och samverkansprojekt med fokus på publikutveckling.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kvinnor, män, flickor och pojkar är delaktiga i samhällets utveckling**

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kommuner med medborgardialoger	RS		14		
Få fler unga och en breddad representation från fler kommuner delaktiga i LUR	RUN		16/12		
Andel kvinnor och män som besöker RUS- och kulturkonferensen	RUN		60/40%		

Få fler unga och en bred representation från fler kommuner delaktiga i Länsungdomsrådet

LUR ska vara en representativ mötesplats för unga i Norrbotten. En rekryteringskampanj genomfördes under våren och sommaren och har hittills resulterat i fyra nya deltagare från fyra kommuner i Norrbotten.

Under hösten har LUR följt Norrbottensmusikens uppstart av det arrangörsfrämjande konceptet KulturCrew i Norrbotten. KulturCrew har hittills arbetat med att samla deltagare i de utvalda pilotkommunerna. Aktiviteterna startar våren 2022 och då kan LUR delta mer aktivt. LUR planerade aktiviteter för erfarenhetsutbyte och framtida samarbete tillsammans med nationella minoritetens samråd för unga: Ungt samråd. En aktivitet var att hålla en dialog på temat Barn och unga, som en del i Region Norrbottens arbete inför ny kulturplan. Denna dialog genomförs våren 2022. LUR skulle medverka på Norrbottens barnrättsdag i mitten av november men kunde inte genomföra aktiviteten på grund av coronapandemin.

2022 ska Region Norrbotten se över arbetet med ung delaktighet och i samråd med LUR arbeta fram förslag på nya former för systematiska dialoger för delaktighet och inflytande över regionens arbete och länets utveckling.

Andel kvinnor och män som besöker RUS- och kulturkonferensen

Vid kulturkonferensen Kulturting Norr bedömdes att fördelningen mellan deltagande män/kvinnor var cirka 26/74 procent. Siffrorna är en uppskattning utifrån anmälningarna då konferensen genomfördes digitalt. Marknads-

föring och spridning av evenemanget skedde brett i alla regioner och inbjudan gick även ut via nationella kanaler. Kulturanalys Nordens rapport från 2017 Hur jämställd är den statliga kultursektorn i Norden? visar att det finns en tendens med ett ökande antal anställda kvinnor inom kultursektorn. Det har inte varit möjligt att vidare analysera utfallet av fördelningen män/kvinnor vid konferensen.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Styrmått	Styrelse/nämnd	K / M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal kvinnor och män som tagit del av kompetensutvecklingsinsatser inom Samling för jobb och fritid	RUN		200 kvinnor, 200 män		
Aktivitet: Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet	RUN		Framtågen		

Jämlik och jämställd utbildning och ett livslångt lärande

Det gemensamma projektet Utveckling lärcentrum, som berör alla 29 kommuner och vuxenutbildningar i Norrbotten och Västerbotten, fortgår under 2021 med nya medel från Skolverket. Områden som adresseras under året är bland annat stöd till elever på plats och tillgång till högre utbildning. Under första kvartalet pågick ett intensivt arbete med att utveckla en ny gemensam utbildningswebb – Studera i Norrbotten. Här samlas och marknadsförs utbildningar för vuxna. Det gäller yrkesvux på gymnasienivå, folkhögskola, yrkeshögskola samt arbetsmarknadsutbildningar. Webbplatsen publicerades i juni. <https://www.lulea.se/mikrosajter/studera-i-norrbotten/studera-i-norrbotten/om-studera-i-norrbotten.html>

Antal kvinnor och män som tagit del av kompetensutvecklingsinsatser inom Samling för jobb och framtid

Inom ramen för projektet Samling för jobb och framtid har kvinnor och män erbjudits kompetensutvecklingsinsatser till små och medelstora företag som drabbats ekonomiskt av pandemin sedan projektstarten i september. Insatser som berör 100 företag, 240 individer och alla kommuner har genomförts. Projektet avslutades i förtid under hösten 2021.

Handlingsplan för regionala kompetensförsörjningsrådet

Det regionala kompetensförsörjningsrådet antog under början av året den årliga handlingsplanen för arbetet med frågan. Där lyftes bland annat området analys och prognos som viktigt att adressera för att länets utbildningsaktörer ska ha tillgång till relevanta och aktuella underlag. Rådet har utökats under året med deltagare från etableringskommer och näringslivets representanter för att vara uppdaterat kring vad industrins etableringar innebär för länets kompetensförsörjning.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Stärka nationella minoriteters och urfolks språk genom språkrevitalisering

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Utveckla polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på flera språk	RUN		3		

Utveckla Polarbibblo.se till ett centrum för barns berättelser och skapande på fler språk

Regionbibliotekets 3-åriga projekt Polarbibblo avslutades 31 december och har övergått till förvaltning. Utvecklingen har genomförts med stöd av Statens kulturråd. En ny teknisk plattform har byggts upp och med ett utökat innehåll av aktiviteter på meänkieli och dess varieteter och på de samiska språken. I december gav Kungliga biblioteket ett uppdrag till regionbiblioteket att under 2022 utreda hur Polarbibblo kan vara ett resursbibliotek för landet med särskild inriktning på målgruppen barn. Bland annat ska en förstudie göras för utvecklingen av Polarbibblo på finska och romani. Polarbibblo är fortsatt ett prioriterat insatsområde i Regionala utvecklingsnämndens plan 2022-2024.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förtroende för och kunskap om verksamheten

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal besök på patientnämndens sida på norrbotten.se	PN		Öka 5 %		
Andel patienter som är nöjda med verksamheternas svar	PN		70 %		
Andel patienter som är nöjda med patientnämndens handläggning	PN		70 %		

Ärenden som inkommer och handläggs av patientnämnden utgör grunden för patientnämndens arbete och en förutsättning för detta är att nämnden och dess uppdrag är känt bland medborgarna. Genom att arbeta aktivt med informationsinsatser både mot allmänheten och mot vårdpersonalen ökar kännedomen om det arbete som nämnden bedriver och det stöd som kan erbjudas. Målet har delvis uppfyllts. På grund av den rådande situationen med pandemin har många informationsinsatser inte kunnat genomföras.

Verksamhet

Perspektivet Verksamhet beskriver de viktigaste målsättningarna för Region Norrbottens verksamheter att kunna bedriva arbete som är inriktat på effektivitet, säkerhet, jämställdhet, jämlikhet och kvalitet i arbetsmetoder och arbetsprocesser.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
God, nära och samordnad vård (RS, PN)		Förflyttning mot öppna vårdformer (RS)
		Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner (RS)
		En samordnad vård utifrån individens behov (RS)
		Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap (RS)
		En hållbar verksamhet med hög säkerhet (RS)
		Ökad användning av digitala verktyg. Fördjupade analysrapporter. (PN)
Behovsstyrd regional utveckling i samverkan (RUN)		Struktur för samverkan med andra aktörer (RUN)
		Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program (RUN)

Sammanfattande måluppfyllelse

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet delvis är uppnått. Pandemin bedöms ha haft en viss påverkan på måluppfyllelsen, men inte enbart negativt. Till exempel har andelen vårdbesök som sker digitalt ökat under pandemin, vilket är i linje med visionen om förflyttning mot öppnare vårdformer.

Personcentrerat förhållningssätt betyder att patienten är en aktiv och självklar partner. Här har en förbättring skett av andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit i framtagandet. Vissa mål uppfylls inom området en samordnad vård utifrån individens behov. Målet om en dokumenterad behandlingsstrategi vid palliativ vård uppnås inte och har försämrats. Inom området bästa tillgängliga kunskap har pandemin men även omställningsarbetet har påverkat möjligheten att arbeta med såväl gapanalyser och införande av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp.

Andelen patienter inom slutna somatisk vård som drabbats av en eller flera vårdskador har ökat 2020 jämfört med 2019. Det är en större andel kvinnor som drabbas av vårdskada jämfört med män. Vårdrelaterade infektioner

(VRI) är det största skadeområdet, och trycksår är det näst största skadeområdet. Följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler är en viktig del i att förhindra VRI, smitta och smittspridning inom hälso- och sjukvården, inte minst i pandemier.

Tidigare år har suicid varit den vanligaste vårdskadan som blivit föremål för en anmälan enligt lex Maria. Under 2021 har sju suicid och ett suicidförsök blivit föremål för utredning och anmälan enligt lex Maria. Att patienter faller och skadar sig inom slutenvården är en vanlig vårdskada i regionen. Både antalet fallskador och antalet lex Maria-anmälningar för fallskador har ökat under 2021 jämfört med 2020.

Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi har påbörjats.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Den samlade bedömningen är att målet är delvis uppnått för året. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare maa de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetsätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps.

God, nära och samordnad vård

FRAMGÅNGSFAKTOR: Förflyttning mot öppna vårdformer

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Besök 80 år och äldre på akutmottagning	RS		Minska		
Andel digitala vårdbesök, nybesök respektive återbesök av totala besök	RS		40 %		

Besök på akutmottagning i åldersgruppen 80+

19 procent av alla kvinnor och 15 procent av alla män i åldersgruppen 80 år och äldre har under 2021 besökt en akutmottagning. Detta är i samma nivå som ingångsvärdet motsvarande föregående år.

Digitala vårdbesök

17 procent av det totala antalet besök utgjordes av digitala vårdbesök (ny- och återbesök). Målet är 40 procent digitala besök.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ett personcentrerat förhållningssätt där patienten är en aktiv och självklar partner

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel SIP där den enskilde deltagit i mötet vid hälsocentraler	RS		80 %		
Antal anmälningar till patientnämnden inom området kommunikation	RS		Minska		
Andel patienter som anser att de i önskad utsträckning är delaktiga i beslut om vård	RS		Snittet i riket		Ingångsvärde saknas

Samordnad individuell planering i öppen vård

Från och med 2018 finns en ny lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Lagen ställer krav på samordning av insatser för personer med behov av vård, stöd och omsorg från flera aktörer. Regionen har tillsammans med organisationen Norrbottens kommuner tagit fram en gemensam riktlinje för samverkan samt utvecklat och infört förändrade arbetsätt för att fullgöra lagkraven. Andelen samordnade individuella planer, SIP,

där den enskilde deltagit i framtagandet uppgick till 78 procent. Det är fem procentenheter högre än ingångsvärdet. Målet är 80 procent.

81 procent av patienterna i Norrbotten anser att de i önskad utsträckning är delaktiga i beslut om vård enligt den nationella patientenkäten. Andelen är i nivå med riksgenomsnittet och uppnår därmed målet för 2021.

Ärenden till patientnämnden

Antalet ärenden till patientnämnden under 2021 som handlade om kommunikation var 193 jämfört med 148 anmälningar under 2020. Målet om en minskning av antalet anmälningar till patientnämnden inom kommunikation har därför inte uppnåtts.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En samordnad vård utifrån individens behov

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel patienter med palliativ diagnos som har en dokumenterad behandlingsstrategi (%) inkl. privata hälsocentraler	RS		70 %		
Andel av vårdtillfällen där patienter varit utskrivningsklara >1 dygn (vårdtillfällen i primärvård, psykiatri, somatik) (%)	RS		7 %		
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år eller äldre (%)	RS	K	K 16,0 %		
		M	M 17,2 %		
Andel av patienter med SIP som har en fast vårdkontakt	RS		Öka		
Andel av patienter som upplever att vården samordnar vårdkontakter i önskad utsträckning	RS		Snittet i riket		Ingångsvärde saknas

Palliativ vård

Inom palliativ vård är det viktigt att säkra informationsöverföring inom och mellan vårdgivare och huvudmän. Detta eftersom patientgruppen ofta rör sig mellan olika vårdnivåer. För att säkerställa patientens behov av trygghet,

kontinuitet och säkerhet använder regionen gemensamma journalsökord inom hela organisationen för behandlingsstrategi och brytpunktssamtal. Målet för 2021 är att 70 procent av alla patienter med palliativ diagnos ska ha en dokumenterad behandlingsstrategi. Utfallet under perioden var 33 procent för kvinnor och 38 procent för män. Det är en minskning med 17 procentenheter bland kvinnor och 9 procentenheter bland män i jämförelse med ingångsvärdet från 2019.

Utskrivningsklara patienter

Primärvården har en central roll i samordningen av vård, stöd och omsorg till patienter efter utskrivning från sjukhus. Kommunens kapacitet att ta hem patienter i behov av insatser som stöd i hemmet, korttidsvård samt särskilt boende är av stor betydelse för vårdkedjan. Andelen vårdtillfällen där patienten har varit utskrivningsklar mer än ett dygn uppgick till 10 procent under 2021, vilket är i nivå med ingångsvärdet och överstiger målet om 7 procent eller färre utskrivningsklara dagar.

Oplanerade återinskrivningar för åldersgruppen 65+

Under 2021 var andelen oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för personer 65 år och äldre 16 procent bland kvinnor och 18 procent bland män. Därmed klarar regionen årets mål som ligger på motsvarande nivå.

Andel patienter med SIP med fast vårdkontakt

Under 2021 uppgick andelen patienter med en samordnad individuell plan, SIP, som också har en fast vårdkontakt, till 77 procent. Det når nästan men inte riktigt upp till målet om en ökad andel i relation till ingångsvärdet från 2019, som var 78 procent.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheterna använder bästa tillgängliga kunskap

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Införda personcentrerade och sammanhållna nationellt definierade vårdförlopp regionalt/nationellt	RS		6/25		
Antal genomförda gapanalyser av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	RS		14		
Antibiotikarecept per tusen invånare och år	RS		270		

Personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Pandemin men även omställningsarbetet har påverkat möjligheten att arbeta

med såväl gapanalyser och införande av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Under 2021 infördes inga personcentrerade och sammanhållna nationellt definierade vårdförlopp regionalt. En gap-analys av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp genomfördes, vilket kan jämföras med noll stycken under 2020. Inför 2022 finns en planering för start av flera lokala arbetsgrupper. Dessa ska påbörja arbetet med gapanalyser, vilket är ett avgörande första steg innan införande av vårdförloppen.

Antibiotikaanvändning

En rationell antibiotikaanvändning förebygger tillväxt och spridning av antibiotikaresistenta bakterier och stärker därigenom patientsäkerheten. Sveriges regioner har antagit ett nationellt mål att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept till högst 250 recept per tusen invånare och år. Under perioden september 2020 till och med september 2021 är antalet uthämtade antibiotikarecept i regionen 215 stycken per tusen invånare och år. Det är en minskning med 11 procent jämfört med föregående år. Regionen uppnådde målet redan under 2020 och fortsätter alltså att ligga på en låg nivå. Samma tendens ses även i alla andra regioner under perioden. Folkhälsomyndigheten anser att minskningen sannolikt kan kopplas till pandemin. Färre personer har sökt sjukvård samtidigt som den fysiska distanseringen, högre medvetenhet om handhygien och smittskyddsåtgärderna till följd av covid-19 kan ha resulterat i färre luftvägsinfektioner.

Läkemedelsberättelser

Riktlinjerna för läkemedelsberättelse omfattar patienter 75 år eller äldre som är ordinerade minst fem läkemedel. Syftet med riktlinjerna är att patienten vid utskrivning från slutenvård ska delges en fullständig och korrekt läkemedelslista med en läkemedelsberättelse. Den ska beskriva syfte och mål med läkemedelsbehandlingen, eventuella ordinationsändringar och vad patienten kan förvänta sig för resultat.

Vid dokumentation i journalsystemet ska läkemedelsberättelsen kopplas till ett sökord. Under 2021 utgjorde antal patienter med sökbar läkemedelsberättelse 75 procent av målgruppen för både kvinnor och män. Det är en ökning med 8 procentenheter jämfört med år 2020. Målet för 2021 om att 70 procent av målgruppen ska ha fått en läkemedelsberättelse vid utskrivning har därmed uppnåtts för både kvinnor och män. Målet för 2022 är höjt till 80 procent.

FRAMGÅNGSFAKTOR: En hållbar verksamhet med hög säkerhet

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andelen vårdskador, slutna somatiska vård	RS		Under 6,5 %		
Vårdrelaterade fallskador och höftfrakturer hos äldre	RS		Minska med 50 % jmf 2020		
Andel utskrivna patienter i målgruppen 75 år och äldre med mer än 5 läkemedel, som fått en läkemedelsberättelse	RS	K	70 %		
		M	70 %		
Ta fram en hållbarhetsstrategi för Region Norrbotten	RS		Strategin antagen		

Vårdskador

Med vårdskada avses när en patient drabbas av lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården. Resultatet för andelen vårdskador tas fram för föregående år genom journalgranskning. Arbetet sker med viss fördröjning eftersom ett relativt stort antal journaler behöver granskas samt att eventuella återinskrivningar inom 30 dagar ska beaktas.

Resultatet från journalgranskningen 2020 visar att andelen patienter inom slutna somatiska vård som drabbats av en eller flera vårdskador uppgår till 6,7 procent. Det är en ökning från 2019 då andelen vårdskador låg på 6,3 procent. Därmed har regionens mål om en andel under 6,5 procent inte uppnåtts. Andelen vårdtillfällen med vårdskada är sex procent, vilket är en ökning från fem procent 2019. Det är en större andel kvinnor (sju procent) som drabbas av vårdskada jämfört med män (fem procent). Kvinnor drabbas av vårdrelaterade infektioner (VRI) medan män till största delen drabbas av trycksår och VRI. Vanligaste vårdskadan hos personer 18-64 år är blåsoverfyllnad och VRI. För personer 65 år och äldre, dominerar VRI och trycksår.

Totalt sett är VRI det största skadeområdet och vårdskadeområdet följs upp i journalgranskning men också genom nationella punktprevalensmätningar. Den vanligaste VRI är vårdrelaterad urinvägsinfektion. VRI är den skada som i cirka 50 procent av fallen orsakar förlängd vårdtid. Upp till 50-60 procent av VRI bedöms vara undvikbara genom strikta basala hygien- och klädrutiner (BHK) och förebyggande åtgärder.

Följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler är en viktig del i att förhindra VRI, smitta och smittspridning inom hälso- och sjukvården, inte

minst i pandemitider. För regionen är det ett prioriterat område och varje månad ska följsamheten mätas och följas upp i verksamheten. Målet är 100 procent följsamhet samt att alla verksamheter deltar i mätningarna. Mätningarna grundar sig på observationsstudier i flera steg av medarbetare i patientnära arbete, exempelvis vid omvårdnad, undersökning och behandling. Under 2021 visade månadsuppföljningarna på en följsamhet mellan mellan 65 och 75 procent. Andelen mätande enheter har ökat 2021 jämfört med 2020, framförallt under andra halvåret. Andelen har i genomsnitt legat på 57 procent jämfört med 53 procent 2020. Regionen har även deltagit i nationella mätningar av följsamheten till BHK under 2021. Mätningarna har fått stor uppmärksamhet i och med kopplingen till covid-19. Fokus har legat på vikten av hög följsamhet i tider med ökad smittspridning. Resultatet av vårens mätning visade ett förbättrat resultat på 77 procents följsamhet jämfört med 68 procents följsamhet föregående år. För att resultaten ska spegla verksamheten och bli sanningsenliga krävs högt deltagande i mätningarna. Vid vårens nationella mätning deltog cirka 75 procent av regionens enheter.

Andelen trycksår har ökat i journalgranskningen och utgör det näst största vårdskadeområdet i Norrbotten. Till skillnad från 2019 är trycksår nu den näst vanligaste vårdskadan och har därmed gått om blåsoverfyllnad som hamnar på tredje plats. Under 2021 har regionen även deltagit i en nationell mätning av trycksår hösten 2021. Resultatet från den nationella mätningen av trycksår hos inneliggande patienter visade också en ökning av andelen patienter med trycksår. Trycksåren har ökat från 16,2 procent 2020 till 21,5 procent 2021. Regionen redovisar det näst sämsta resultatet i riket. En av orsakerna till den ökade andelen trycksår och andelen sjukhusförvärvade trycksår kan vara att andelen patienter med risk för trycksår är hög jämfört med andra regioner samt att pandemin kan ha inverkat. Under pandemin har vårdpersonal i större utsträckning behövt byta avdelning och arbetsuppgifter, vilket gjort det svårare att upprätthålla rutiner kopplade till tidiga riskbedömningar och förebyggande åtgärder. Många enheter har också tvingats pausa utbildningar och nätverksträffar för trycksårsombud. Fokus bör nu ligga på att höja kunskapen om trycksår, bli bättre på att tidigt upptäcka patienter med risk för att utveckla trycksår och att tidigt starta upp med förebyggande åtgärder.

Tidigare år har suicid varit den vanligaste vårdskadan som blivit föremål för en anmälan enligt lex Maria. Det är suicid i samband med vård och behandling som bedöms vara undvikbar som blir en lex Maria-anmälan. Antalet lex Maria-anmälningar för suicid har minskat sedan 2018. Under 2021 har sju suicid och ett suicidförsök blivit föremål för utredning och anmälan enligt lex Maria. Av totalt åtta ärenden är fördelningen sex män och en kvinna. Sex av ärendena berör vuxenpsykiatri i länet, ett ärenden berör primärvården och ett ärende beror på primärvården och psykiatri gemensamt.

Fallskada i samband med vård

Att patienter faller och skadar sig inom slutenvården är en vanlig vårdskada i regionen. Målet är att förebygga fall i vården. Personer med risk för fall ska

identifieras och förebyggande åtgärder sätts in. Under 2021 registrerades 453 fallhändelser jämfört med 2020 då 446 fallhändelser rapporterades. 279 av dessa fallhändelser var vårdskador då patienter skadats på grund av ett fall inom slutenvården. De övriga var tillbud och identifierade risker för fallskada. Det är fortfarande bland männen fallskadorna är högst. 15 fallskador har blivit föremål för en lex Maria-anmälan jämfört med elva föregående år. Det är fallskador som är den vanligaste orsaken till en anmälan enligt lex Maria. Både antalet fallskador och antalet lex Maria-anmälningar för fallskador har ökat under 2021 jämfört med 2020.

Hållbarhetsstrategin

Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi har påbörjats genom den hållbarhetsgrupp som bildats. Hållbarhetsgruppens uppdrag är att presentera en strategi för ett effektivt och integrerat hållbarhetsarbete i Region Norrbotten senast sista mars 2022. Gruppen består av strateger från olika verksamheter med anknytning till Agenda 2030-målen samt regionens arbete med mänskliga rättigheter. Arbetet leds och samordnas från regiondirektörens stab. På sikt ska hållbarhetsgruppen samordna det löpande hållbarhetsarbetet. Målet om att ta fram en hållbarhetsstrategi under 2021 har således påbörjats men inte infriats.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ökad användning av digitala verktyg. Fördjupade analysrapporter

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Anmälare får svar från vården inom sex veckor	PN		70 %		
Antal ärenden inkomna via 1177	PN		Öka 5 %		
Antal fördjupade analysrapporter	PN		3		
Antal deltagare vid stödpersonutbildningar	PN		Öka		

Nämnden önskar se en ökad användning av digitala verktyg då det effektiviserar och säkerställer ärendehanteringsprocessen genom att anmälaren är säkert identifierad och återkoppling kan ske direkt i systemet.

En kvalitativ och effektiv handläggning av inkomna ärenden inom beslutade tidsgränser samt att patienten får återkoppling inom angiven tidsgräns bidrar till nöjda patienter och medborgare samt skapar förutsättning för nämndens analysarbete. Vårdgivaren har fyra veckors svarstid till nämnden, vid behov

kan svarstiden i undantagsfall förlängas. Under 2021 besvarades 55 procent av ärendena inom sex veckor, vilket inkluderar tid för postgång och ärendehandläggning hos patientnämnden. Jämfört med år 2020 som hade en svarstid på 68 procent, så har svarstiden ökat med 13 procent. Detta kan ha sin förklaring i att under 2021 har flera av verksamheter signalerat att de inte kan hålla överenskomna svarstider på grund av rådande pandemi samt att handläggningstiden hos patientnämnden har påverkats av bemanningssituationen.

Andelen ärenden inkomna via 1177-Vårdguiden har ökat från 36 procent av det totala antalet ärenden 2020 till 54 procent av det totala antalet ärenden 2021. Målet för antal fördjupade analysrapporter har inte uppfyllts.

Nämnden avser att fortsätta utvecklingen med att löpande analysera inkomna ärenden på ett strukturerat sätt genom fördjupade rapporter inom specifika analysområden. Anledning till att den tredje analysrapporten uteblev under 2021 är verksamhetsrelaterade händelser och bemanningssituation.

För att de tvångsvårdade patienter som önskar en stödperson ska kunna få sina önskemål avseende till exempel intresseområden och språk tillgodosedda arbetar nämnden för att ha för att ha en så god och bred tillgång på stödpersoner som möjligt. Under 2021 har stödperson tillsatts till de patienter där begäran om stödperson inkommit. Dock har tillsättning ibland fördröjts då verksamheter haft besöksförbud som har medfört att patient och stödperson inte har kunnat träffas fysiskt initialt. Stödpersoner har också uttryckt tveksamheter till att ta uppdrag som medför längre resor och språkbegränsningar.

Styrmåttet antal deltagare vid stödpersonsutbildningar har inte uppnåtts. Under året har endast en utbildningsdag kunnat genomföras.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

FRAMGÅNGSFAKTOR: Struktur för samverkan med andra aktörer

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
RUS-konferensen Utveckla Norrbotten genomförs en gång per år	RUN		1		
En kulturkonferens genomförs årligen	RUN		1		
Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommuner inom våra områden (t ex samverkansavtal)	RUN		Minst en satsning per kommun		

RUS-konferens Utveckla Norrbottens genomförs en gång per år

Den årliga RUS-konferensen Utveckla Norrbotten har skjutits fram under 2020 och 2021 på grund av pandemin. Den kommer att genomföras när det går att samlas fysiskt igen.

En kulturkonferens genomförs årligen

En digital kulturkonferens Kulturting Norr - Nya vägar och förändrade villkor! genomfördes i oktober. Temat kretsade kring de förändrade villkor och alternativa tillvägagångssätt som pandemin medfört för kulturen. Konferensen vände sig till kulturskapare, aktörer inom kulturområdet, tjänstepersoner och politiker och totalt deltog närmare 200 personer på konferensen. Kulturting Norr genomfördes tillsammans med regionerna Västerbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen inom kultursamarbetet Kultur i Norr. I programmet återfanns bland annat Pier Luigi Sacco, professor kulturekonomi vid IULM University Milan och regeringens särskilda utredare för Återstart för Kulturen: Linda Zachrisson som pratade om pandemins effekter. Dagen innehöll också ett flertal panelsamtal, politikersamtal och olika kulturinslag.

Gemensamma satsningar inom avdelningens ansvarsområden med kommunerna

Inom samverkanssatsningen Develoop främjas utvecklingen av konkurrenskraftiga företag i Norrbottens inland med innovativ, inkluderande verksamhet, attraktiva för både kvinnor och män med olika bakgrund och ålder. Digitala verktygslådor utvecklas, anpassade för projektets målgrupper; kommunernas näringslivskontor och företag. Samverkansplanen som utformats tillsammans med kommunerna, Jämställdhetsmyndigheten och Luleå tekniska universitet har för avsikt att påvisa ett långsiktigt och ständigt pågående utvecklingsarbete som kan utgöra en plattform för vidare utveckling och implementering hos målgrupperna. Genomförandet bygger på delaktighet och samskapande med de framtida användarna i dialog med sakkunnig processledare, metodutvecklare samt akademien, där LTU följer projektet och fungerar som kunskapsstöd under processen.

Samverkansavtal har upprättats med Jokkmokk och Älvsbyns kommun men även Gällivare och Arvidsjaur kommun deltar.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Genomföra och följa upp regionala strategier, planer och program

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal dialoger i framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan	RUN		30		
Årlig uppföljning och utvärdering av RUS, kulturplan, länstransportplan och smartspecialiseringsstrategi	RUN		4 En uppföljning av samtliga strategier, planer och program är genomförda		

Antal dialoger i framtagning av ny kulturplan och regional biblioteksplan

Arbetsprocess och planering inför framtagande av ny kulturplan och regional biblioteksplan pågick under våren 2021. Under hösten har kulturplansdialoger genomförts tillsammans med företrädare för Norrbottens kommuner respektive representanter från regionens kulturinstitutioner, Norrbottens kulturorganisationer och fria kulturskapare. På grund av coronapandemin har majoriteten av dialogerna hållits digitalt. Förankring av kulturplanarbetet har skett på kommun- och regionträffar samt kulturberedningsmöten.

Regionbiblioteket har påbörjat ett dialogarbete med kommunerna om gemensam vision för bibliotekssamarbetet med prioriterade insatsområden för biblioteksutveckling. Insatserna ska möta bibliotekens utmaningar för arbete med demokratins utveckling, läsförbättring, digitalisering och digital delaktighet. Dialoger har skett löpande under året varav ett i form av en fysisk workshop under hösten.

Årlig uppföljning och utvärdering av RUS, kulturplan, länstransportplan och smartspecialiseringsstrategi

Regional utvecklingsstrategi Norrbotten 2030

Den regionala utvecklingsstrategin aktualiseras under nästa mandatperiod. Befintliga indikatorer kommer att ses över med analys av nya indikatorer, bland annat för att kunna mäta och följa upp insatser för attraktivitet och hållbar utveckling. Aktualiseringen av den regionala utvecklingsstrategin ska även utgå från Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2030 som regeringen beslutade om under året.

Smart specialiseringsstrategin

Region Norrbotten fortsätter arbetet med att implementera Smart specialiseringsstrategin genom att delta i Sevilla-plattformen. På så sätt underlättas arbetet med att samla kunskap, erfarenheter och expertis kring smart specialisering. Deltagande i plattformen gör det också enklare att utveckla verktyg, erbjuda utbildningspaket för regionens utvecklingsaktörer samt att arrangera

årliga konferenser för beslutsfattare. I arbetet med att genomföra strategin har regionen anslutits till NECSTours, S3 Partnership för space, S3 Partnership wireless ICT network och S3 Partnership Hydrogen valley. Strategin Smart specialisering har även använts i framtagande av regionalfondsprogrammet för Övre Norrland. Det är ett särskilt villkor från EU att regionerna ska ha en sådan strategi vid framtagande av regionalfondsprogrammen samt att ta fram ett klusterprogram.

Kulturplanen

2021 gjordes en uppföljning av kulturplanens tredje år: 2020. En uppföljning har tidigare gjorts med fokus på kulturplanens två första år 2018-2019. Uppföljningarna har genomförts i syfte att ge en bild av vad som gjorts hittills och för att fastställa inriktning på arbetet den kvarvarande kulturplaneprioden till och med 2022.

I 17 av kulturplanens 19 kapitel beskrivs 100 utvecklingsinsatser som tillsammans bidrar till regional kulturutveckling i länet. Dessa utvecklingsinsatser har följts upp gällande aktiviteter och verksamhet helåret 2020, med fokus på Region Norrbottens kulturverksamheter.

Av kulturplanens 100 utvecklingsinsatser bedömdes 15 procent vara genomförda och det pågick arbete med 73 procent av utvecklingsinsatserna vid 2020 års avslut. Detta indikerar att de regionala kulturverksamheterna i hög grad arbetar enligt kulturplanens intention och dess utvecklingsinsatser. Kulturplanen som verktyg för den regionala kulturutvecklingen bedöms därför vara god och en hög andel av utvecklingsinsatserna bedöms vara genomförda vid planperiodens slut. Uppföljningen kommer att användas som grund i framtagandet av en ny kulturplan.

Antal dialoger i framtagning av ny kulturplan och regional

FRAMGÅNGSFAKTOR: Utveckla arbetssätt och metoder för samordnad verksamhet

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Aktivitet: Införa metoden nyttorealiserings för handläggning av bidrag och stöd inom kulturenheten	RUN		Metoden är genomförd		
Aktivitet: Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas	RUN		Anvisningarna är framtagna och används		

Införa metoden nyttorealiserings för handläggning av bidrag och stöd inom kulturenheten

Kulturenhetens arbete med att införa arbetsmetoden nyttorealiserings för utveckling av handläggning och analys av ansökningar om projektstöd är del-

vis infört. Metoden är tänkt att sätta användarens behov i fokus och skapa verktyg och metoder utifrån användarperspektivet. Ett delmoment i detta var införandet av den nya kulturanpassade ansökningsvägen i det nationella sök-systemet "Min Ansökan". Utöver framtagandet av det kulturanpassade sök-systemet under 2021 har filmade guider tagits fram i samarbete med Tillväxtverket för att underlätta för sökande. Då arbetet med kulturanpassningen i ansökningssystemet varit tidskrävande har utvecklingsarbetet med handläggnings- och analysverktygen pausats.

Anvisningar för projektstöd och företagsstöd utvecklas

Arbetet med att utveckla strukturerade arbetsätt för att hållbarhetssäkra de regionala projektstöden har fortsatt under året. Bland annat har Anvisning för handläggning av regionala projektstöd reviderats exempelvis med förändringslogik och stöd för hållbarhetssäkring.

Arbetet med revidering av anvisningarna för handläggning av de regionala företagsstöden har påbörjats under slutet av året. Ett kollegialt nationellt utbyte för företagsstöd är etablerat. Trettio företag deltar även via Region Norrbottens regionalfondsprojekt Develoop i arbetet att bidra till att hållbarhetssäkra Region Norrbottens företagsstöd.

Medarbetare

Perspektivet Medarbetare visar hur Region Norrbotten är en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara medarbetarnas resurser och låter dem växa och utvecklas tillsammans i arbetet. Skapar förutsättningar och stöd för chefer att framgångsrikt leda verksamhet och medarbetare genom ett hållbart ledarskap.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Hållbar kompetensförsörjning (RS)		Tillgänglig och rätt använd kompetens (RS)
		Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse (RS)
		Hållbar arbetsmiljö (RS)
		Ansvarsfullt chefs- och medarbetarskap (RS)

Sammanfattande måluppfyllelse

Hållbar kompetensförsörjning

Med anledning av pandemin har extraordinära insatser krävts för att kunna bedriva vård under 2021.

Personalomsättningen har ökat under året, både vad gäller externa avgångar samt pensionsavgångar. Antalet medarbetare har minskat med 152 tillsvidareanställda och 73 vikarier/tillfälligt anställda medarbetare. Antalet anställda uppgår nu till 6 757 personer.

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med december 2021 är 0,5 procent högre jämfört med 2020. Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad har ökat från 6,9 procent 2020 till 8,1 procent 2021. Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal har ökat i jämförelse med 2020, och övertiden har ökat mest.

Regionens chefs- och ledarutveckling har varit pausad sedan 2020 i avvaktan på regionens omställning och den nya organisationsstrukturen. Utbildningsinsatser för medarbetare har varit begränsade på grund av pandemin och omställning.

Sjukfrånvaron, framförallt korttidsfrånvaron, sjunker i jämförelse med de pandemirelaterade höga nivåerna. Dock har långtidsfrånvaron under året legat på en konstant högre nivå. Det främsta skälet till långtidsfrånvaron i organisationen är psykisk ohälsa.

Andelen främjande och förebyggande insatser från Företagshälsan är 66 procent. Under året har individstödet ökat mest bland Företagshälsans tjänster, där stress och oro är anledningar till att medarbetare behöver stödinsatser. Efterfrågan har ökat vad gäller arbetslivsinriktad rehabilitering.

Då ingen medarbetarundersökning har genomförts under 2021 innebär det att flertalet av måtten i medarbetarperspektivet inte kunnat mätas.

Den samlade bedömningen är i och med ovanstående att det strategiska målet till stora delar inte är uppfyllt eller inte varit möjligt att mäta.

Hållbar kompetensförsörjning

FRAMGÅNGSFAKTOR: Tillgänglig och rätt använd kompetens

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad	RS		Minska		
Andel upprättade kompetensförsörjningsplaner	RS		80 %		
Attraktiv arbetsgivare, ambassadörer, delaktighet i hållbart medarbetar-engagemang	RS		Öka		
Personalomsättning	RS		-	Ej målsatt för 2021 	

Verksamheterna har som målsättning att ta fram kompetensförsörjningsplaner som ett stöd för cheferna i arbetet med bemanning. Under året har aktiviteter för att utveckla konceptet samt uppdateringen av verksamheternas planering i stort sett varit pausade till följd av pandemin och omställningen. Flera utmaningar har under året funnits inom bemanning och kompetensförsörjning. Fokus under första halvåret har varit pandemin och att bemanna under en situation med ihållande hög smittspridning och stor belastning på vården.

Bemanningsenheten fick det fortsatta uppdraget att bemanna pandemivården inom slutenvården (serologiprovtagningen, PCR-provtagningen och smittspårningen). Flertalet medarbetare inom regionen har under perioder placerats på nya arbetsuppgifter inom vården efter inventering av samtliga medarbetares vårdkompetens. Bemanningsenheten har hanterat de frivilliga placeringarna som skett och fått hjälp från olika verksamheter. Under hela 2021 har Bemanningsenheten arbetat med att bemanna regionens vaccinationsmottagningar.

Folktandvården har en generell utmaning när det gäller kompetensförsörjning inom de flesta yrkesgrupper. Utmaningen är extra stor i de inre och östra delarna av länet.

Krislägesavtal

Med anledning av pandemin har extraordinära insatser krävts för att kunna bedriva vård under 2021. Under perioden 2021-04-16 till och med 2021-08-02 har Sveriges kommuner och regioners (SKR) samt arbetsgivarorganisationen Sobonas styrelser aktiverat krislägesavtal för Region Norrbotten. Arbete inom ramen för krislägesavtal innebär generellt sett en veckoarbetstid om 48 timmar och en ersättning för anvisade medarbetare om 220 procent av lönen per timme.

Andel kostnad inhyrda samt extratid

Den totala arbetade tiden inklusive inhyrd personal till och med december 2021 är 0,5 procent högre jämfört med 2020. Antalet inhyrda timmar har under året stigit med 35,3 procent. Andel kostnad inhyrda av total personalkostnad har ökat från 6,9 procent 2020 till 8,1 procent 2021. Under 2021 har antalet inhyrda sjuksköterskor ökat. Anledningen är att grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor är en bristkompetens som efterfrågas i flera av regionens funktioner.

Sjuksköterskekompetens tillsammans med övrig inhyrd kompetens har varit nödvändig för att möta pandemins krav på vård under vinter, vår och sommar samt uppskjuten vård under hösten. Region Norrbotten har tillsammans med Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland ingått ett ramavtal om inhyrd personal. Avtalets innehåll är i linje med den av regionstyrelsen beslutade inriktningen om att minska beroendet av inhyrd personal i vården. Leverans utifrån gällande avtal utvärderas löpande av inköpsavdelningen.

Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal, har i snitt varit 11,4 procent högre 2021 jämfört med föregående år. Detta beror till stor del på den ansträngda situationen hittills under året med resurskrävande covidvård, vaccination, smittspårning och provtagning, men även det påbörjade arbetet med uppskjuten vård. Övertiden har ökat mest, med 20,5 procent.

Semesterperioden

Bemanning av vården under semesterperioden har under år 2021 varit en än större utmaning än tidigare år men har delvis gått att lösa. Detta med hjälp av extra ersättning till medarbetare som på frivillig basis, efter förfrågan från arbetsgivaren, flyttat sin semester samt tjänstgjort extrapass under de mest kritiska veckorna under sommaren.

Ersättningen för flytt av semesterveckor minskade jämfört med sommaren 2020 medan ersättningen för antalet extrapass istället motsvarade en ökning med cirka 40 procent jämfört med 2020. Den totala kostnaden inklusive tillhörande kostnad för övertid för 2021 är 49 miljoner kronor exklusive sociala avgifter vilket är 11 miljoner kronor mer jämfört med 2020. Orsaken till kostnadsökningen i år jämfört med föregående år beror på tre olika delar. Ersättningsnivåerna höjdes för flytt av semesterveckor under perioden 31/5-

2/7 samt för extrapassen under hela perioden. Målgrupperna för sommarförmånerna utökades. Användandet av extrapass ökade. En bidragande orsak till det är att extrapassen ger en större flexibilitet för medarbetare och verksamhet samt höjd ersättningsnivå.

Attraktiv arbetsgivare, personalomsättning

Underlag saknas för att utvärdera regionens attraktivitet (Hållbart medarbetarengagemang, HME) då ingen medarbetarundersökning har genomförts under 2021. Region Norrbotten genomför löpande aktiviteter för att öka kännedom om arbetsgivaren och vilka yrken som finns inom framförallt vård och tandvård.

Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år. Medarbetare som slutat under året uppgår till 7,53 procent (4,74 för 2020) samt 2,06 procent som gått i pension (1,21 för 2020). Den faktiska pensionsåldern för regionens medarbetare uppgick 2021 till 63,7 år (64,4 år), 64,1 år för män (65 år) och 63,6 år för kvinnor (64,4 år). En avslutsenkät har skickats till medarbetare som avslutat sin anställning inom Region Norrbotten från och med december 2020 till och med augusti 2021. 272 personer eller 41 procent har svarat på enkäten, varav drygt 70 procent har tillhört sjukvårdsdivisionerna.

Regionen delade ut en gåva till tillsvidareanställda och visstidsanställda medarbetare med månadslön i december 2021, samt till medarbetare med visstidsanställning som arbetat 165 timmar eller mer under 2021. Gåvan bestod av ett presentkort på 1 500 kronor och skickades ut till medarbetarna i december månad.

Rekryteringsinsatser

Utlandsrekrytering sker främst för läkare till primärvården samt enstaka rekrytering till övriga yrkesgrupper inom vård och tandvård. Totalt har 23 utlandsrekryteringar initierats under 2021.

Rekryteringsevent som Region Norrbotten har deltagit i under år 2021 är Swedish day (AF:s internationella rekryteringsmessa), Hemlängtan (en digital rekryteringsmessa som vänder sig till utflyttade norrbottningar bosatta i Stockholm), Framtidsvalet (en informationskampanj till högstadieelever), Yrkeskampanj (för utbildningen till intensivvårdssjuksköterska, i sociala medier), Rekryteringsannons (för sjuksköterskor i lokala dagstidningars websidor och i facktidningar) samt en pågående semesterrekryteringskampanj inför 2022.

Nolia karriär, Norrbottens största karriärmässa för gymnasieungdomar, ställdes in under 2021 med hänvisning till gällande restriktioner från Folkhälsomyndigheten.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Ledarskap och medarbetarskap som främjar förbättring och förnyelse

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal chefer som genomgått utbildning i att leda i omställning, förändringsledning och chefer som leder chefer	RS		Efter behov	▲	↓
Ledarskap/medarbetarskap	RS		Förbättrat värde	▲	→

Regionens chefs- och ledarutveckling har pausats sedan 2020 i avvaktan på regionens omställning och den nya organisationsstrukturen. Då ingen medarbetaruppföljning genomförts har index för ledarskap inte kunnat mätas. Det intensiva arbetet med att hantera pandemins och omställningens påverkan på organisationen har inneburit ett förändrat uppdrag för många chefer och en högre arbetsbelastning. Chefer har varit tvungna att leda verksamhet i snabb förändring. HR har satsat mycket resurser på omställningen och på att stödja cheferna i omställningsprocessen. I samarbete med Omställningsfonden har information tillgängliggjorts under hösten för chefer och medarbetare.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Hållbar arbetsmiljö

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Sjukfrånvaro			Minska	●	↑
Antal främjande och förebyggande insatser från Företagshälsan			Öka utifrån 2020-12	●	→

Regionens totala sjukfrånvaro ligger på 5,9 procent för helåret. Det innebär att sjukfrånvaron sjunkit 0,4 procentenheter jämfört med föregående år då sjukfrånvaron var 6,3 procent. Den korta sjukfrånvaron har minskat med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år och den långa har ökat med 0,2 procentenheter. Ökningen av den långa sjukfrånvaron har varit konstant under året.

Kvinnor i regionen har fortsatt högre sjukfrånvaro än männen. Totalt är kvinnors sjukfrånvaro 2,7 procent högre än männens. Kvinnornas totala sjukfrånvaro är 6,4 procent medan männens sjukfrånvaro är 3,7 procent.

Region Norrbotten har samverkansavtal med Försäkringskassan. Under året har Försäkringskassan flaggat för att de sett en högre andel än tidigare från regionen som är långtidssjukskrivna. I december månad var 353 av region-

ens medarbetare inskrivna på Försäkringskassan som långtidssjukskrivna, en ökning från jämförelsen i maj med 78 individer. Psykisk ohälsa står för den största anledningen till sjukskrivning (139 individer), följt av övriga sjukdomar (93 individer) och problem med rörelseorganen (63 individer).

Psykisk ohälsa har också ökat mest sedan jämförelsen i maj med 44 individer. Den arbetsrelaterade ohälsan har också syns som ökning i antalet ärenden som chefer behöver stöd med från Hälsa- och Arbetsmiljöteamet.

Under 2021 är andelen hälsofrämjande och förebyggande insatser inom Företagshälsan 66 procent av antalet utförda timmar. Detta är en ökning med två procentenheter jämfört med föregående år. Det individuella stödet har ökat, 52 procent av uppdragen är kopplade mot individ. Under 2020 bestod uppdragen till 49 procent av individärenden. En anledning till det ökade antalet individärenden är stress och oro i samband med pandemi och omställning.

De tjänster som har ökat mest i efterfrågan under 2021 är stöd i arbetsplatsinriktad rehabilitering. Totalt motsvarar arbetslivsinriktad rehabilitering för 19 procent av antalet utförda timmar, att jämföra med 14 procent av tiden under 2020. Det är främst arbetsförmågutredningar och alkohol- och drog ärenden som har ökat. Under 2021 har alkohol- och drogtestning börjat utföras i egen regi i Luleå. En minskning av covid-relaterade ärenden har skett under 2021. Minskningen gäller bland annat stöd i riskbedömning samt rådgivning. Detta beror troligtvis på att verksamheterna själva hanterade dessa frågor.

Under 2021 höjdes friskvårdsbidraget från 1 200 till 2 200 kronor. Under året var det cirka 59 procent som utnyttjade sitt friskvårdsbidrag.

FRAMGÅNGSFAKTOR **Ansvarsfullt chefs och medarbetarskap**

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Totalindex i mätningen Hållbart medarbetarengagemang (HME)	RS		Öka	▲	➡
Hållbart medarbetarengagemang, ledarskap, index (medarbetarundersökning)	RS		Öka	▲	
Efterlevnad av lönesamråd	RS		Öka	■	↑
Antal chefer som gått utbildning i arbetsgivarrollen	RS		Efter behov	▲	➡

Den långsiktiga chefs- och ledarutvecklingen för ett hållbart ledarskap har fortsatt pausats i avvaktan på regionens omställning samt på grund av pandemin. Utbildningsinsatser för medarbetare har varit begränsade på grund av pandemin och omställning.

Regionen har tvingats fokusera på att tydliggöra ledning och styrning för det akuta läget och på mer kortsiktiga lösningar. Andel chefer som har förutsättningar att utöva sitt ledarskap kan inte mätas då ingen medarbetarundersökning är genomförd. Planerade utbildningar i arbetsgivarrollen har fått ställas in med anledning av pandemin. Förtydligande av främst chefernas roll har arbetats fram och befintliga avtal och rutiner har uppdaterats. Kommunikation och information till chefer och medarbetare har varit intensiv.

Efterlevnaden av lönesamråden har ökat under 2021. Av samtliga genomförda lönesamråd, är det ca två procent som anses vara felaktiga samråd (8 procent 2020). ”Felaktiga samråd” är vanligtvis där chef gett högre bud till den anställde än vad samrådet gett, alternativt ärenden där det kommit till kännedom att samråd inte skett med HR direkt överhuvudtaget.

Fyra utbildningstillfällen för arbetsledare i HR-systemet har hållits, varav två i Gällivare/Malmberget.

Under 2021 hölls fyra BAS-utbildningar varav en var fysisk och tre var digitala. Två utbildningar avbokades då antalet deltagare var för få. 88 deltagare genomförde BAS-utbildningen under 2021 jämfört med 69 deltagare under 2020. I BAS-utbildning ingår också utbildning i rehabilitering samt informationssystemet för olycksfall och tillbud (IA).

Krisstöd i grupp och för individ har genomförts under hela året. I slutet av 2021 genomfördes tre föreläsningar á 30 minuter med fokus på återhämtning då organisationen har varit påfrestad under hela året.

Medarbetarna har i hög grad varit fokuserade på att hantera pandemin samt sin egen och verksamhetens förändrade roll och uppdrag i omställningen. Medarbetarengagemang och ledarskapsindex går inte att mäta då dessa siffror tas från medarbetaruppföljning, vilken inte genomfördes under året.

Ekonomi

Perspektivet Ekonomi beskriver hur Region Norrbotten hushållar med tillgängliga resurser för att skapa och behålla en god ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet.

Strategiskt mål		Framgångsfaktor
Långsiktig hållbar ekonomi (RS, RUN, PN)		Verksamheten håller sina ekonomiska ramar (RS, PN)
		Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar (RUN)
		Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet (RUN)
		Kostnadseffektiv verksamhet (RS, RUN)
		Mobilisera externt utvecklingskapital (RUN)

Sammanfattande måluppfyllelse

Långsiktig hållbar ekonomi

Regionen redovisar ett mycket bra resultat för 2021. Resultatet överstiger det finansiella resultatmålet, trots belastningen med engångskostnader för en ökad pensionsavsättning beroende förändrat livslängdsåtagande med 236 mnkr. Resultatet är påverkat av pandemin och covid-19 vården samt av att planerad verksamhet har varit neddragen under delar av året. Pandemirelaterade kostnadsersättningar från staten och ökningen av pensionsportföljens marknadsvärde har också bidragit väsentligt till resultatet. Resultatet har även påverkats av en bra utveckling av skatteintäkterna.

Ett starkt resultat innebär också att regionens soliditet har utvecklats positivt. Soliditeten är nu 16 procent med hela pensionsåtagandet medräknat. Regionen har målet att pensionsportföljen under året ska uppnå 58 procent konsolideringsgrad av pensionsåtagandet. För 2021 är konsolideringsgraden 69 procent och målet är således uppnått. Även likviditeten har stärkts under året.

Regionen arbetar mot en långsiktigt hållbar ekonomi. Omställningen för att minska kostnadsnivån med 700 mnkr har under året genomförts framgångsrikt men är ännu inte helt färdig. En förutsättning är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget redovisar ett positivt resultat för 2021, där kostnadsersättningar från staten och neddragen verksamhet bidragit, men det finns fortfarande verksamheter med betydande underliggande budgetunderskott. Kostnaderna för kollektivtrafiken ger underskott för

året medan kulturinstitutionerna inte har kunnat bedriva ordinarie verksamhet vilket resulterat i ett överskott.

Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter även att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har också produktiviteten minskat. Det bedrivs ett omfattande arbete med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården vilket också förväntas ge ekonomisk effekt. Målet är att öka produktiviteten och att minska skillnaderna mot riket. Kostnaderna har fortsatt att minska under 2020 och 2021 som en följd av omställningen men också påverkats till följd av att planerad verksamhet minskats på grund av pandemin. Produktionen har dock ökat under 2021 jämfört med 2020 men är ännu en bit ifrån senaste normalåret 2019. Pandemins effekter på produktiviteten för helår 2021 är svåra att bedöma.

Regionen har beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022. Det underlättar ledning och styrning för att uppnå ökad produktivitet.

Långsiktig hållbar ekonomi

FRAMGÅNGSFAKTOR: Verksamheten håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/ nämnd	K/ M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Regionens balanskravsresultat i förhållande till skatt, utjämning och generella statsbidrag %	RS		3,0		↑
Alla divisioner och regiongemensamt bedriver verksamhet inom budget	RS		0,0		↑
Avsättning till pensioner inkl. ansvarsförbindelse och löneskatt, konsolideringsgrad	RS		58 %		↑
Patientnämnden bedriver sin verksamhet inom budget	PN				→

Kommentarer till övriga styrmått

Kommentarer till resultat för övriga styrmått under framgångsfaktorn lämnas i avsnittet Resultat och ekonomisk ställning i regionens delårsrapport på sidorna 39-51.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kulturinstitutionerna håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN		Alla verksamheter		

Effekterna av coronapandemin och omställningen med dess anställningsstopp har medfört att kulturinstitutionerna genererar ett överskott.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Kollektivtrafiken håller sina ekonomiska ramar

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Budget hålls	RUN		Budget hålls		

Kollektivtrafiken redovisar ett preliminärt underskott om cirka 9,6 miljoner för 2021.

Länstrafiken

Med anledning av den fortsatta coronapandemin har Länstrafikens biljetttäkter och resande legat lägre än budgeterat, i snitt ett tapp på cirka 35 procent mot 2019 och budgeten för 2021 låg på ett tapp på cirka 25 procent mot 2019. Bolagets preliminära resultat visar på ett underskott om 10,9 miljoner kronor, där Region Norrbottens andel uppgår till 9,6 kronor (avser underskottet på stomlinjerna). Differensen mellan Länstrafikens budget 2021 och regionala utvecklingsnämndens bidrag till buss har korrigerats under året med 29,9 miljoner.

Staten har gått in med särskilt riktade medel till kollektivtrafiken, totalt 3 miljarder kronor under 2021, som fördelats till respektive regional kollektivtrafikmyndighet i Sverige för perioden 1 januari – 30 juni. Länstrafiken i Norrbotten ansökte om 19 miljoner kronor för perioden och beviljades 12,1 miljoner kronor, då medlen denna gång inte räckte att fördela utifrån de ansökningar som inkommit. I budgeten beräknades beloppet till 9 miljoner, vilket ger en positiv avvikelse på 3,1 miljoner kronor.

FRAMGÅNGSFAKTOR Insatser för ökad befolkning och fler arbetade timmar i länet

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Antal satsningar som syftar till att bibehålla/öka befolkningen och bidra till attraktiva livsmiljöer	RUN		6		
Aktivitet: Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer	RUN		Genomfört		

Satsningar som syftar till att bibehålla/öka befolkningen och bidra till attraktiva livsmiljöer

Regionen står inför en unik uppgift att gå i bräschen för ett arbete mot en hållbar omställning. En nyckelfaktor i det arbetet består av att attrahera nya människor att flytta till Norrbotten samt att få de som redan finns här verkamma i såväl den nya industrin som i den befintliga arbetsmarknaden. En avgörande faktor utöver arbetsmarknadstillfällena är regionens attraktiva livsmiljöer som innefattar frågor kring attraktiva livsmiljöer, kultur, jämställdhet, mångfald och en diversifierad arbetsmarknad det vill säga faktorer som handlar om det sociala hållbarhetsperspektivet.

Framtagande av kunskapsunderlag för attraktiva livsmiljöer

Region Norrbotten har upphandlat Luleå tekniska universitet, Institutionen för samhällsbyggnad och naturresurser för uppdraget; Kunskapsrapport om Attraktiva livsmiljöer. Uppdraget är att skapa ett underlag för regionala beslut som rör RUS: området "attraktiva livsmiljöer" påbörjades under hösten 2021 och bedöms vara levererat under första halvåret 2022.

Uppdraget innefattar följande:

- En inventering av vad Norrbottens kommuner gör för att utveckla och gestalta attraktiva livsmiljöer.
- En kunskapsöversikt för området "attraktiva livsmiljöer" byggd på redan utförda forskning inom Luleå tekniska universitet: Värdet av attraktiv och socialt inkluderade gestaltade livsmiljöer i nordliga regioner. Normkritiska perspektiv och samskapande av livsmiljöer för att synliggöra inkludering/exkludering. Sociala perspektiv på attraktiva livsmiljöer. Planering och planeringsprocesser för att gestalta attraktiva livsmiljöer samt beskrivning av vitstrukturplan.

FRAMGÅNGSFAKTOR: **Kostnadseffektiv verksamhet**

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Kostnad per producerad DRG-poäng exkl. ytterfall enligt nationella KPP-databasen	RS		Minskad skillnad jmf 2019		↓
Kostnad för ytterfall	RS		Minska		↓
Produktivitet utifrån KPP	RS		Öka jmf motsvarande kvartal året innan		↑
Kostnadsandel öppenvård av total kostnad enligt KPP (inner- och ytterfall)	RS		Somatiskvård, Öka Psykiatrisk vård, Öka		↓
Skillnad i regionens läkemedelskostnad per invånare gentemot Sveriges läkemedelskostnad per invånare	RS		350 kr		→
Andel genomförda upphandlingar enligt upphandlingsplan	RS		90 %		Nytt mått
Aktivitet: Kulturenhetens bidragsansökningar hanteras via Nypssystemet	RUN		Infört		

Kulturenhetens bidragsansökningar hanteras via Nyps-systemet

Kulturenheten har i samarbete med Tillväxtverket tagit fram en anpassad ansökningsväg i det nationella söksystemet Min ansökan/Nyps, för hantering av kulturstöd. Denna lanserades externt under våren och under 2021 genomfördes två utlysningar för projektstöd som ansöktes, handlades och administrerades via systemet. Lanseringen senarelades på grund av vissa förskjutningar av tidplanen med anledning av Tillväxtverkets prioriteringar och kulturenhetens Expressstöd, kopplat till coronapandemin. Kulturenheten har under året utvärderat om enhetens andra stöd även kan hanteras effektivt via systemet. Planen är att kulturenhetens verksamhetsbidrag ska hanteras via Min ansökan/Nyps under 2022. Ett breddinförande av Min ansökan/Nyps för samtliga av kulturenhetens stöd planeras inte i dagsläget.

FRAMGÅNGSFAKTOR: Mobilisera externt utvecklingskapital

Styrmått	Styrelse/nämnd	K/M	Mål 2021	Måluppfyllelse	Utveckling
Uppväxling av regionala medel (hur mycket ger en satsad skattekrona (ERP och 1:1))	RUN		3		➔
Aktivitet: Färdigställa EU-program för perioden 2021-2027	RUN		2 program fastställda		
Antal yttranden, artiklar etc. för införandet av regionala naturresursavgifter	RUN		5		➔

Färdigställa EU-program 2021-2027

ERUF-programmet har färdigställts under året och lämnats in till Näringsdepartementet. Endast mindre justeringar återstår under 2022. Förslag på budget är på totalt 196 319 688 euro, det vill säga en minskning med ca 7 procent jämfört med nuvarande program. Förslaget avser 114 067 261 euro i allmänna medel och 82 252 427 euro i gleshetsmedel. Medfinansieringsgraden är 40 procent EU och 60 procent nationell medfinansiering. Även förslag till program för Interreg Aurora har lämnats in till regeringen under året. Budgeten för Interreg Aurora-programmet är på 93,7 miljoner euro. Medfinansieringsgraden för programmet är 65 procent EU och nationell medfinansiering 35 procent.

Programkommittén för Kolarctic har fortsatt sitt arbete under året. Programmet blir inom följande prioriterade insatser; Ett smartare Europa (PO1), Ett grönare Europa (PO2 som är obligatoriskt för Interreg), ett mer socialt Europa (PO4). PO4 omfattas enbart av områdena kultur och turism samt det interregspecifika området Bättre gemensam förvaltning (ISO1). Budgetförslaget för Interreg Kolarctic är på 17,5 miljoner euro. Tidsplanen för Interreg Kolarctic-programmet är inlämning till EU under 2022.

Förslaget till nationellt ESF+ programmet är klart och inskickat till kommissionen. Programområdena utgörs av:

Programområde A, Öka möjligheten till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla

Programområde B, Öka övergångarna till arbete

Programområde C, Öka möjligheten till egenförsörjning

Programområde D, Öka kapaciteten i den glesa geografien

Programmet för Sverige omfattar 696 miljoner euro och förväntas beslutas under 2022. Under 2022 ska även uppdraget att arbeta fram regionala handlingsplaner göras av regionalt utvecklingsansvariga i nära samarbete med ESF-rådets regionkontor. Nytt i kommande programperiod är en extra för-

delning till gleshetregioner, vilket innebär en budgetökning för Övre Norrland jämfört med innevarande programperiod.

Arbetsförmedlingen kommer inom programområde B att få 20 procent av ESF-budgeten för att jobba med deras målgrupper i ett nationellt program där arbetet ska utföras av kompletterande aktörer. Risken är här att regionala anpassningar inte kommer att finnas. ESF-programmet kommer att få en lägre medfinansiering från kommissionen, 40 procent istället för 50 procent. Detta kommer att ställa högre krav på medfinansiering från projekten och blir en stor utmaning särskilt för projekt som riktar sig till målgrupper långt från arbetsmarknaden.

Just transition fund (JTF) kommer att ha en snäv tolkning genom att omfattas av endast stålproduktion. Tillväxtverket har tagit fram nya versioner av operativt program och omställningsplaner och två omställningsplaner har tillkommit, Västra Götaland och Västerbotten. Det kommer för Norrbottens del att handla om koppling till själva produktionen av stål. Budgetförslaget för JTF/FRO är ca 63,4 miljoner euro. Förslagen bedöms vara beslutade under 2022 av EU-kommissionen.

Regionala naturresursavgifter

Två statliga utredningar berör frågan om ekonomisk återföring till de områden där naturresurser utvinns. Utredningen En rättssäker vindkraftsprövning (SOU 2021:53), som lämnades till regeringen i juni 2021, föreslår att ett system för ekonomisk ersättning till kommuner eller lokalsamhällen utarbetas för att kompensera för att omgivningen påverkas. Utredningen lägger förslag om detta med motivet att frågan anses betydelsefull för den fortsatta vindkraftsutbyggnaden, även om utredningen inte har haft i uppdrag att utreda frågan.

Regeringen förordnade den 1 oktober strateg Carl Rova att ingå som expert i utredningen om prövningsprocesser och regelverk för en hållbar försörjning av innovationskritiska metaller och mineral (N 2021:01).

Utredningen har i uppdrag att analysera hur kommuner, regioner och andra berörda kan få större andel i det värde ett projekt genererar. Dessutom ska utredningen föreslå förändringar av prövningsprocesser och regelverk så att bättre hänsyn kan tas både till ett projekts lokala miljöpåverkan och dess samhällsnytta, till exempel minskad global klimatpåverkan. Utredningen ska överlämna sitt betänkande till regeringen senast den 31 oktober 2022.

Under 2021 har regionen blivit medlem i *Föreningen Sveriges Vatten- och vindkraftskommuner och regioner* (FSV). Föreningens syfte är att skapa opinion för att vatten- och vindkraftskommunerna och berörda regioner får del i det värde vatten- och vindkraftsproduktionen genererar.

Även nationell media har sedan förra delårsrapporten tagit upp frågan om ekonomisk återföring till de områden där naturresurserna utvinns. Det har skett både på nyhetsplats och i debattartiklar.